

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Forespørgsel nr. F 16:

Forespørgsel til forsvarsministeren:

»Hvilke planer har regeringen for arealet Bådsmandsstrædes Kaserne (Christiania) på Christianshavn?«

Af Per Dalgaard (DF) og Peter Skaarup (DF).
(Forespørgslen anmeldt 22/1 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 29/1 2002).

Begrundelse

Per Dalgaard (DF):

Dansk Folkeparti har rejst denne forespørgselsdebat, idet det er vores opfattelse, at Christiania er en skændsel for Danmark.

Et retssamfund kan ikke i længden acceptere, at en enklave i samfundet fungerer som et samlingssted for åbenlyse kriminelle aktiviteter, og hvor udøverne af de ulovlige handlinger bevidst har spillet på den vattede holdning, der har præget det tidligere Folketing. Men nu har stemningen i befolkningen ændret sig, og nu er tiden inde til at gøre en skade god igen.

Dansk Folkeparti mener, at denne stat i staten med dens helt egne love ikke kan accepteres mere. Denne ulovlige indtrængen og okkuperen af andres bygninger er en handling, der ikke skal belønnes. Et retssamfund kan ikke leve med, at nogle blot tager loven i egen hånd.

Det »sjove« sociale eksperiment, som mange tilbage i 1970'erne faldt på halen over, sågar også blandt nuværende medlemmer af Folketinget, har udviklet sig til en sump af ulovligheder og kriminelle handlinger, og det må have en ende.

Dansk Folkeparti ønsker at give københavnernes mulighed for at få et nyt grønt område at færdes i. Områdets specielle karakter finder Dansk Folkeparti skal komme alle københavnere til gode. Alle har krav på at kunne færdes frit derude i et åndehul midt i byen, også politiet.

Dansk Folkeparti ønsker Christiania, således som det nu fremtræder, totalt ændret.

Besvarelse

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Det er efterhånden mange år siden, ja, helt tilbage i 1996, der sidst var en debat her i Folketinget om Christiania. Og derfor må jeg sige, at jeg er glad for, at Dansk Folkeparti har taget initiativet

til at rejse denne forespørgselsdebat for at få rettet fokus på Christiania igen. Det er der i allerhøjeste grad behov for.

Lad mig indledningsvis minde om, at regeringspartierne oprindelige holdning i sin tid var krystalklar: Christiania skulle lukkes. I 1978 fik vi Højesterets dom herfor, og allerede dagen efter, at Højesterets dom var faldet, blev der rejst en forespørgselsdebat her i Folketinget, hvor det ikke lykkedes at samle flertal for at lukke Christiania. Det var ikke Venstre og De Konservative, der forhindrede lukningen.

Der gik mange år. Handlingslammelse reddede fænomenet Christiania fra lukning. Og i 1989 stod man i den situation, knap 20 år efter, at nogle mennesker havde besat en forladt militær facilitet, at der blev opnået bred politisk enighed om at gennemføre en såkaldt lov om Christiania, en Christianiaordning.

Kl. 14.30

Bag denne lov står også de nuværende regeringspartier samt Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti. Loven forudsætter, at området derude skal være et rekreativt område for de omkringliggende bydele. Det er jeg helt enig med forespørgerne i er centralt.

Selv om loven giver forsvarsministeren en række beføjelser med henblik på at gennemtvinge en given udvikling på Christiania, har det været den tidligere regerings linje at søge lovliggørelse af Christiania fremmet ad forhandlingsvejen. Det kom senest til udtryk ved den sidste forespørgselsdebat, der resulterede i en vedtagelse inden for Forsvarsministeriets område. Det er jo sådan, at jeg, om jeg så må sige, som forsvarsminister er prioritetsbestyrer derude, står med grunden, mens justitsministeren, på hvis vegne jeg også skal sige et par ord senere, har ansvaret for det juridiske. Forsvarsministeriet blev opfordret til at fremskynde og intensivere lovliggørelsesarbejdet om muligt ad forhandlingsvejen.

Ved den forespørgselsdebat sagde daværende forsvarsminister, Hans Hækkerup, at det var hans opfattelse, at lovliggørelsesprocessen skulle fortsætte ad forhandlingens vej. Baggrunden for den daværende regerings holdning var: »...at det er den metode, som giver de bedste og mest holdbare resultater i længden, men«, sagde den daværende forsvarsminister videre, »jeg vil dog godt understrege, at denne vej kun kan følges, så længe Christiania påtager sig sit ansvar ved at udvise kompromisvilje og ved at fastholde de

aftaler, der indgås. I modsat fald kan regeringen se sig nødsaget til at anvende de magtmidler, som Christianialoven giver mulighed for.« Den tidligere regering fandt på intet tidspunkt anledning til at anvende lovens tvangsmidler, som jeg senere skal komme tilbage til.

Jeg kan så oplyse, at siden 1994 har Christiania betalt for forbrug af leverancer fra det offentlige: vand, el og ejendomsskatter. De er heller ikke så store, for bygningerne er ikke særskilt sat i skat. Det er kun grundværdien, man betaler skat af, men den har de dog betalt.

Værtshusene og restauranterne derude har de fornødne bevillinger.

Ud over det har Christiania forpligtet sig til at vedligeholde bygninger og arealer. Hvert år afsættes der på den såkaldte fælleskasses budget i Christiania et beløb til denne vedligeholdelse, og hvert år skal man så sende en redegørelse for det udførte arbejde til Forsvarsministeriet.

Dengang som nu er lovliggørelsesresultaterne ikke tilfredsstillende. Christiania viser fortsat ikke vilje, og der er mange, alt for mange eksempler på, at Christiania ikke overholder de aftaler, man har indgået med de personer i Forsvarsministeriet, som har ansvaret for gennemførelsen af ordningen derude.

Det er derfor på høje tid, at der bliver tænkt i nye baner og reageret mere håndfast og konsekvent end hidtil. Jeg vil i den forbindelse minde om, at baggrunden for de vidtgående tvangsmidler, der er i Christianialoven, netop var, da man i 1989 vedtog dem, at erfaringerne havde vist, at det ikke var praktisk muligt at håndhæve forbud mod byggeri på Christiania efter almindeligt gældende regler i byggelovgivningen.

Ved loven blev der skabt særlig hjemmel til at udstede tilladelser, påbud eller forbud samt til at håndhæve disse, hvis reglerne for området ikke blev overholdt. Det er Forsvarsministeriet, der direkte kan gå til Christiania og iværksætte fornødne initiativer uden om domstolene. Så der er vidtgående beføjelser, men som sagt har de ikke været brugt indtil for kort siden, nemlig til kort efter at den nuværende regering tiltrådte ultimo november sidste år. Da blev jeg selv for første gang bekendt med nogle uacceptable forhold på Christiania; det drejede sig om et område, som kaldes Sydområdet. Lovens magtmidler blev for første gang nogen sinde taget i anvendelse i den sag netop som et udtryk for den mere håndfaste og konsekvente linje, den nuværende regering vil følge i fremtiden.

I korthed drejede sagen sig om tre ulovlige forhold:

For det første havde man lukket en adgangsvej til Bådsmandsstræde med en port, selv om det netop er en grundlæggende forudsætning for ordningen, at Christiania er et åbent og tilgængeligt område.

For det andet forhindrede Christiania adgang til en boldbane ved at holde banen aflåst.

For det tredje havde man opført et byggeri på selv samme areal – det er det, der i pressen er blevet døbt Sommerhuset – selv om Forsvarsministeriet havde protesteret forinden. Magen til foragt for den ordning, vi i venlighed etablerede, kan man næppe vise.

Kl. 14.35

Christiania lovede at bringe de tre ulovlige forhold i orden, men på grund af ulovlighedernes grovhed, sådan var det min opfattelse, og de tidligere dårlige erfaringer, valgte jeg samtidig at varsle et påbud over for Christiania. Varslingen blev ikke aktuel for så vidt angår fjernelsen af den ulovlige port og låsene på boldbanen. Derimod blev det ulovlige byggeri ikke fjernet inden for den fastsatte frist, og derfor blev der udstedt et egentligt påbud om, at byggeriet skulle være fjernet senest den 8. april 2002. Det er sket efter det for mig oplyste. Sagen illustrerer, at det i den nuværende regering er slut med den langmodighed, der har været.

Ved en gennemgang for kort tid siden, jeg tror her omkring midten af marts, af Christianiaområdet er det konstateret, at der er sket yderligere byggerier uden tilladelse. Der er således eksempler på, at Christiania stik imod aftaler og regler enten undlader at fjerne ulovligt byggeri eller opfører nyt byggeri uden tilladelse. Det bliver der skredet ind over for, det har jeg bare ikke kunnet nå inden debatten i dag.

Christianias manglende vilje til at finde hensigtsmæssige løsninger for området kommer også til udtryk, når man fortsat er afvisende over for at etablere p-pladser på området med henvisning til, at Christiania er et bilfrit område. Som hr. Dalgaard netop sagde, var det tanken, ikke mindst for delområde II og hele Christiania, at det skulle være åbent for den københavnske befolkning og andre, der måtte ønske at komme der. Der er ikke mulighed for at parkere overhovedet derude. Man siger som sagt, at det er bilfrit område.

Det er tankevækkende og svært at tage det argument alvorligt, når vi i ministeriet har konstateret, at der er registreret i alt 220 køretøjer på

Bådsmadsstrædes Kaserne. Det svarer til, at hver tredje voksne christianit har bil, der er jo godt 900 mennesker derude. Ud over egne køretøjer kommer der så, som enhver, der har været derude, ved, et stort antal besøgende for at se dette særlige arrangement. Derfor kan jeg også love, at det sidste ord vedrørende parkeringsfaciliteterne ikke er sagt.

Det er altså sådan en utålelig tilstand mere end 10 år efter lovens vedtagelse, vi står over for. Desværre må jeg, når jeg har haft lejlighed til at gå ned i arkiverne, om jeg så må sige, konstatere, at den venlighed, den kompromisvilje, man fra Forsvarsministeriets side har udvist, er der blevet kvitteret ufatteligt dårligt for fra Christianias side. Den ordning, som et stort flertal i Folketinget, herunder de nuværende regeringspartier, i 1989 skabte, er Christiania ved sine egne dispositioner og undladelser ved at gøre til en illusion.

Der er efter mit ministeriums opfattelse positive kræfter på Christiania, som har indset, at deres chance for at få Christiania til fortsat at eksistere er at efterleve de principper, der gælder i Christianiaordningen. Men man har også sporet stærke negative kræfter derude, som overhovedet ikke vil have en dialog med det omgivende samfund, og det er Forsvarsministeriets indtryk, at det er disse negative kræfter, der tilsyneladende lige i øjeblikket har et stort spillerum. Man kan måske ikke sige, at de er repræsentative for Christiania, men det er alligevel dem, hvis holdning er meget dominerende.

Derfor kunne man ønske sig, hvis Christiania vil sit eget bedste, at de revurderer deres beslutningsproces derude, for hvis ikke det bliver tilfældet og den tilsidesættelse af regler, som vi har været vidne til, fortsætter, så er det helt oplagt, at jeg vil tage lovens beføjelser i anvendelse igen og igen. Det er Christiania selv og udelukkende Christiania, der bestemmer det.

For så vidt angår den politimæssige side af sagen og den udstrakte kriminalitet, der finder sted, og som for samfundet er aldeles stødende, har justitsministeren bedt mig oplyse – men inden jeg citerer det, vil jeg sige, at man ikke skulle længere tilbage end til i lørdags for at læse i dagens aviser, at en politistyrke med anvendelse af stort politiopbud hver gang derude havde beslaglagt 25 kg hash, en masse andet narkotikastof og en masse patroner. Jeg kan godt forstå, at samfundet spørger: Hvordan kan det gå til?

Kl. 14.40

Justitsministeren har bedt mig oplyse følgende:

»Den overordnede langsigtede strategi for politiindsatsen i Christiania har som overordnet mål at normalisere forholdene, således at de kommer så tæt på situationen i den øvrige del af København som muligt. Der er dog, som det er almindeligt kendt, tale om specielle forhold i Christiania, hvorfor erfaringer fra mange års indsats har medført, at der i Københavns Politi løbende er udviklet koncepter til imødegåelse af de problemer, der kan opstå under politiets indsatser i Christiania.

I den forbindelse har det været meget højt prioriteret at undgå, at politifolkene lider overlast. Københavns Politis umiddelbart synlige uniformerede indsatser i Christiania kræver derfor tilstedeværelse af en ganske stor politistyrke, hvilket gør hver enkelt indsats til en ressourcekrævende opgave.

Indsatsen i Christiania indgår i den samlede prioritering af politiindsatsen i København. Københavns Politi gennemfører således til stadighed med jævne mellemrum aktioner, der er rettet mod bl.a. hashhandelen i Christiania.

Ved siden af den direkte synlige indsats pågår endvidere til stadighed som en anden vigtig del af den overordnede langsigtede strategi for indsatsen på Christiania en efterforskningsmæssig indsats, der har til formål at afdække dels den omfattende narkotikakriminalitet, dels øvrige former for kriminalitet med relation til Christiania.

Indsatsen er i den forbindelse specielt rettet mod bagmændene bag denne kriminalitet. Københavns Politi har oplyst, at man har intensiveret indsatsen for at få afdækket bagmændene, der forestår leverancer af hash til Christiania.

Københavns Politi har tilføjet, at man tillige gennem en dialog vil søge en holdningsbearbejdning, der vil kunne medvirke til en normalisering af forholdene i Christiania.«

Jeg er sikker på, at justitsministeren om fornødent kan supplere mine bemærkninger med den større detailviden om de politimæssige forhold, som ministeren har.

Jeg kan sluttelig resumere den holdning, regeringen har, op ved at sige, at vi iværksætter hurtigst muligt yderligere tiltag til at lovliggøre forholdene, om nødvendigt gennem anvendelse af Christianialovens magtmidler. Det er en forudsætning, at Christiania overholder spillereglerne. I modsat fald vil regeringen overveje at tage initiativ til en ændring af den nuværende

Christianiaordning. Nu er langmodigheden hørt op.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Per Dalgaard.

Forhandling

Per Dalgaard (DF):

På et eller andet tidspunkt indhenter fortidens synder altid nutiden, også selv om en fortidig begivenhed kan fejre 31-års-fødselsdag. Christiania er sådan et tilfælde.

Selv om denne oprindelige ulovlighed har eksisteret i mere end 30 år, er det ikke en naturlov, at den fortsat skal gå upåagtet hen.

Forsvarsministerens redegørelse for det historiske forløb fortæller alt om, hvor uansvarlig stemningen blandt de daværende og sågar vore nuværende folketingsmedlemmer op gennem tiden har været, i hvert fald set med Dansk Folkepartis briller.

Igennem alle de mange år, Christiania har eksisteret, har der været gjort mange forsøg på at få ændret de eksisterende forhold, men forgæves. Et flertal i Folketinget har i alle disse år ikke haft viljen til at gøre noget ved sagen.

Dengang i 1971, da Bådsmadsstrædes Kaserne blev besat, var tiden en anden. Det var flowerpowerfolket og de romantiserede socialister, der satte dagsordenen i store dele af samfundslivet. Det var en næsten tidløs periode med sjove påfund, og hvor viljestærke personer med alle mulige skøre påfund ville forandre verden. Et socialistisk paradys kaldte de det dengang, et begreb, som mere eller mindre stiltiende blev accepteret af et flertal i Folketinget. Ulovligheden fik sågar sit eget kælenavn »Et socialt eksperiment«.

Eksperimentet lykkedes som bekendt ikke. De viljestærke og meget ressourcestærke personer fra dengang er stort set forsvundet fra dette eksperiment. Nu bebos Christiania af ca. 1.000 personer, hvoraf 2/3 er på en eller anden form for bistand, pension eller anden overførselsindkomst.

Området er præget af udbredt kriminalitet og er yderligere blevet en fristad for kriminelle personer, der ved at skjule sig blandt Christianias bebyggelser og skurvogne ikke kan nås af lovens arm, ganske enkelt fordi en normal politiindsats derude ikke kan finde sted. Det er alde-

les uacceptabelt. Et retssamfund kan ikke leve med en sådan lovløs stat i staten. Der må gøres op med denne laden stå til-holdning. Tiden er til forandring også på dette område. Christiania er en skændsel for det danske samfund. Christiania er en skampet på Københavns by og en rædsel for de mange beboere omkring Christiania. Beboerne i området har store problemer med gentagen uro, pushervirksomhed, stærk trafik omkring indgangen for at komme ind og handle ulovlige stoffer.

Kl. 14.45

Christiania virker som en magnet på kriminelle elementer og er nu også på det sidste blevet tilflugtssted for f.eks. biltyve. Det er helt uantageligt, at politiet ikke på normal patruljevirkosomhed kan komme ind på området for at udøve myndighed over for f.eks. biltyve, medmindre de møder op 50 mand i fuld kampuniform. Det vil vi altså ikke finde os i mere. Det skal stoppes, og jeg har svært ved at forestille mig partier, der ikke mener det, men man kan jo aldrig vide.

Dansk Folkeparti finder det forkasteligt, at dette skønne område midt i Københavns hjerte ikke kan befærdes på almindelig og fredelig vis af alle borgere og alle myndigheds personer. Vi finder det ærgerligt, at vi har så skønt et område, som ikke kan anvendes til almindelig rolige og fredelige aktiviteter. Dansk Folkeparti ønsker på sigt, at området skal renoveres og bebygges, således at en kombination af et rekreativt åndehul med kanaler og børneområder vil præge bydelen Christianshavn.

Ligeledes vil Dansk Folkeparti arbejde hen imod, at gaderne omkring Christiania frigøres for alle former for kriminalitet og hashhandel. Det skal være attraktivt at bo på hele Christianshavn.

På vegne af Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti fremsættes følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager regeringens redegørelse om planerne for Christiania til efterretning og opfordrer regeringen til:

- at fortsætte lovliggørelsen på Christiania, om nødvendigt gennem anvendelse af de i Christianialoven angivne tvangsmidler,
- at sikre, at politiindsatsen fastholdes eller forøges med henblik på yderligere normalisering af politiets indsats på Christiania og en

fortsat målrettet bekæmpelse af kriminaliteten, herunder hashhandelen, og

- at tage initiativ til en ændring af den nuværende Christianiaordning, såfremt Christiania ikke lever op til loven, lokalplanens og rammeaftalens bestemmelser, og såfremt myndighedernes beføjelser efter loven ikke er tilstrækkelige til at gennemtvinge den nødvendige fremdrift i lovgivning af Christianiaområdet.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 37).

Første næstformand (Svend Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se ovenfor*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Ulrik Kragh (V):

Fra Venstres side vil vi gerne takke forsvarsministeren for den udmærkede besvarelse, der til fulde viser de problemer, der er til stede på Christiania.

Vores udgangspunkt i Venstre er det lovgivningsgrundlag, som vi vedkender os, at vi selv har været med til at stemme igennem. Der er Christianialoven fra 1989, der er lokalplanen, og der er rammeaftalen.

I og med at den lovgivning ligger som udgangspunkt, kan vi jo så også konstatere, at loven ikke kun giver beboerne på Christiania rettigheder, men også stiller krav om, hvordan tingene skal være på Christiania.

Vi må konstatere, at den tidligere regering har sløset voldsomt med håndhævelsen af det lovgivningsgrundlag, og for at anskueliggøre det vil jeg prøve at analysere problemerne i tre vinkler på Christiania.

Den første vinkel, jeg vil tage fat på, er lokalplanens vilkår. På Christiania er der, som lokalplanen angiver, en række områder, hvor man kan have boliger, og så er der nogle områder, hvor man ikke kan have boliger. De områder skulle i henhold til lokalplanen gøres klar til, at man normaliserede i forhold til lokalplanen. Dette er ikke sket.

Endvidere er der i lokalplanen et delområde II, hvor der skal være fri adgang til de rekreative områder. Denne frie adgang er heller ikke til stede.

Forsvarsministeren var inde på i sin tale, at der er taget fat på problemerne i første omgang, og jeg synes, det er godt, at man nu har taget fat, men det er ikke nok, fordi der er stadig flere ting. Hvis man tager plangrundlaget og går det

igennem i forhold til de eksisterende vilkår, er der flere ting, man kan tage fat på.

Kl. 14.50

En anden ting er, hvordan borgerne oplever Christiania. Jeg har her et indlæg fra Christianshavneren, en avis, som udkommer på Christianshavn. Det er martsudgaven, hvor en læserbrevsskribent siger:

»Jeg har nu to gange været udsat for trusler på min joggingtur rundt om Stadsgraven. Sidste gang blev jeg det, da jeg løb gennem et område, som beboerne, jeg tror det er på 5. redan, åbenbart opfatter som værende deres private have.

Jeg blev standset af dem og bedt om at løbe udenom. Begrundelsen var, at der bor mennesker her. Ja tak, det gør der også i min gade, men derfor har christianitterne selvfølgelig stadig lov til at færdes i den.

Jeg blev ved samme lejlighed truet med, at man ville pudse hunden på mig. Min reaktion var, at dette ville føre til en politianmeldelse, hvorefter vedkommende sagde: Vi skal nok finde ud af, hvor du bor.«

Det er vilkårene for den offentlige adgang på Christiania. Forsvarsministeren har taget de første initiativer, det er et vigtigt og godt skridt, men arbejdet skal fortsætte.

Den næste vinkel er politiets arbejdsvilkår. Politiopgaverne på Christiania er en voldsom oplevelse for de medarbejdere ved politiet, som gør en god indsats for at bringe ulovlighederne til ophør. Det er af sikkerhedsmæssige grunde, at politiet ser det nødvendigt, at de stiller med en meget stor styrke, hver gang politiarbejde skal udføres. Det er uacceptabelt, det kan vi ikke acceptere, og derfor skal vi bifalde det, justitsministeren allerede har sat i gang, med en øget indsats.

Den sidste vinkel er den måde, hvorpå christianitterne påvirker omgivelserne på Christianshavn. Vi har problemer med færdsel i Prinsessegade, hvor man har taxahyrevogne i begge sider. Det er heller ikke acceptabelt, samtidig med de eksempler, der blev givet med manglende parkeringsmuligheder for de biler, der hører til Christiania. Hvad er Christianias svar så? Jo, man holder vagt mod politiet, således at man sikrer, at der bliver varskoet, hvis det er sådan, at der kommer nogen. Christianitterne truer deres naboer, og de undlader at etablere de nødvendige parkeringspladser.

De holdninger og det anarki, som ligger bag Christianiahandlingerne, giver anledning til, at vi må sige, at nu er det nok. Christiania må ind-

se, at det er tid til at gribe i egen barm, i stedet for, som det har været tilfældet i 30 år, at gribe i det øvrige samfunds barm. Christiania har, som illustreret, bevæget sig ud på et punkt, hvor det øvrige samfund ikke længere kan finde sig i lovsheden.

Derfor skal det entydige signal herfra være, at Christiania diskvalificerer sig selv fra de særlige ordninger, som er gældende for Christiania, hvis ikke de retter ind efter de krav, som stilles af planmyndigheder og politiet for at bringe tingene til lovlighed.

Derfor er vi i Venstre tilfredse med forslaget til vedtagelse, som vi fremsætter sammen med Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti. Vi glæder os over regeringens beslutsomhed med hensyn til at gøre tingene lovlige, og vi opfordrer regeringen til at benytte de beføjelser, som Christianialoven giver.

Endelig finder vi vedtagelsens sidste opfordring om muligheden for revision af Christianialovens ordninger væsentlig og rigtig, således at tingene rettes op, hvis ikke Christiania gør noget ved tingene. De skal vide, at vi mener det alvorligt.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er et opklarende spørgsmål. Jeg er nemlig enig i udgangspunktet, at lovløse forhold skal man ikke acceptere nogen steder, hverken på Christiania, i Farum eller nogen som helst steder. Men det, jeg ikke forstår, er, hvorfor man ikke bruger de bestemmelser, der er.

Jeg vil godt læse ganske lidt op af det, der står i Christianialoven fra 1989. Der står i § 3, stk. 4:

»Forsvarsministeren kan bestemme, at bygninger, der ikke må anvendes til beboelse eller andet formål, skal ombygges eller nedrives.«

Det vil sige, at forsvarsministeren med den nugældende lov har den beføjelse, der hedder, at bygninger, man ikke ønsker, går man ud og fjerner. Vi kan sige, at gør man det ikke, så skyldes det alene forsvarsministerens forsømmelse.

Hvorfor i himlens navn skal vi vedtage endnu en gang, at den beføjelse, forsvarsministeren allerede har, skal gives igen? Det forstår jeg simpelt hen ikke. Forsvarsministeren har beføjelsen, forsvarsministeren redegjorde for, at han havde brugt beføjelsen og havde fået fjernet nogle huse. Derfor forstår jeg simpelt hen ikke den del af argumentationen.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre har selvfølgelig den helt grundlæggende forudsætning, at lov er lov, og lov skal holdes. Hvis der er nogen, der overskrider lovgivningen, jamen så skal der også skrives ind.

Kl. 14.55

På den baggrund har jeg også lidt svært ved at følge Venstres ordfører i hans indlæg her, og jeg vil bede Venstres ordfører bekræfte, at man allerede i dag har hele det juridiske arsenal – undskyld udtrykket – man har behov for, til at skride ind over for ulovligheder. Vil Venstres ordfører gerne bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Så kunne vi måske ved samme lejlighed få at vide, hvornår nok er nok, vurderet af hr. Ulrik Kragh. Det samme spørgsmål kunne man selvfølgelig stille til hr. Dalgaard, men det er lidt uden for proceduren lige her.

Det andet, jeg godt kunne tænke mig, vi måske også kunne få afklaret lidt, er: Hvorpå baserer man den omkringslyngen sig med alle mulige statistikker over politiets aktivitet eller mangel på samme, antal biler osv., osv.? Hvor er de tal fra?

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Nu ved jeg jo, at hr. Poul Qvist Jørgensen har haft sin gang på Christiania, der har vi haft mulighed for at være sammen, og hvis det er sådan, at man bevæger sig i området omkring Christiania, så burde man ikke være i tvivl om, hvilke problemer der er, eksempelvis med parkeringsforhold, omkring Christiania. Man burde heller ikke være i tvivl om, hvilken utryghed der er på Christianshavn, når folk skal færdes i Prinsessegade ved siden af hovedindgangen.

Det er forsvarsministeren, der har nævnt en række tal, og dem går jeg ud fra at han tager yderligere fat på.

Til hr. Morten Helveg: At lov er lov, og lov skal holdes, er vi fuldstændig enige om, og at det juridiske arsenal er til stede, og vi har allerede set regeringen tage det i anvendelse.

Det, der er vores intention her, og det, der er vores grundelse for det her, er, at Christiania, der gang på gang blot har sagt: Nej, det går nok, vi kan nok trække det lidt længere – skal vide, at Folketinget mener det her alvorligt. Der er et

flertal i Folketinget, som siger, at vi ikke vil acceptere, at man trækker tingene i langdrag. Forsvarsministeren skal vide, at han har opbakning, Justitsministeren skal vide, at hun har opbakning.

Hr. Villy Søvndal spurgte, hvorfor man ikke bruger den nuværende lov. Jamen det gør man også allerede. Til forskel fra den tidligere regering er vi jo netop kommet i en situation, hvor den nuværende regering har taget initiativer til væsentlig flere gennemsøgnings af Christiania, hvor man har fundet adskillige mængder hash, man har fundet diverse våben og deslige. Endelig har forsvarsministeren jo også for første gang taget de magtbeføjelser, som Christianialoven giver mulighed for, i anvendelse.

Det, der blot er spørgsmålet med den vedtagelse her, er, at vi bakker de to ministre op i deres forehavende, at vi roser dem for det arbejde, de gør, og så siger vi til Christiania, at hvis det er sådan, at de ikke accepterer, at det er vilkårene, så kan de forvente, at vi vil tage tingene op til revision.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Tak for svaret fra hr. Ulrik Kragh, som jeg synes bidrog til meget klarhed, nemlig at arsenalet er til rådighed til at rydde huse væk, som er opført ulovligt. Alt andet ville altså også være underligt af Venstres ordfører, efter at forsvarsministeren lige har redegjort for, at han faktisk har anvendt arsenalet.

Det andet vigtige punkt er politiindsatsen. Jeg synes altså, at der er noget specielt ved, at Folketinget skal lovgive om politiindsatsens omfang i bestemte områder. Selvfølgelig er det politiets omgave at bekæmpe kriminalitet, og jeg vil godt spørge Venstres ordfører: Er det ikke det, uanset om Folketinget har sagt, at det er det? Skal Folketinget virkelig ind og dirigere politiindsatsen på et bestemt niveau i bestemte områder?

Så synes jeg, at det sidste var en ren bekendelse, nemlig at hensigten med det her er at lave en vedtagelse, hvor vi roser forsvarsministeren. Jeg kan godt forstå, at man altid kan have et særligt behov som partikammerat for det, men skal vi virkelig spille Folketingets tid på det?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kunne forstå, at det for Venstres ordfører var et særskilt argument, at der er fundet store

mængder hash på Christiania med jævne mellemrum. Betyder det, at hvis der i områder rundt om i landet bliver fundet store mængder hash, skal Folketinget ind og debattere, om der skal sættes en særskilt politistyrke ind her, og om der skal tages særlige forhold i brug?

Kl. 15.00

Og så vil jeg gerne høre: Hvis nu man så lukkede hashmarkedet på Christiania, hvis det lykkedes at få stoppet alt hashsalg på Christiania, tror Venstres ordfører så ikke, at hashsalget ville flytte et andet sted hen? Og hvis nu hashsalget så f.eks. begynder at finde sted i større omfang i Vedbæk eller Gentofte eller andre steder, hvor der er en del, der bruger hash, skal politiet så sættes ind for at rydde de områder?

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg skal blot kvittere for Venstres ordførers meget klare svar med hensyn til, at vi i dag har beføjelser, vi har et arsenal – undskyld udtrykket – af beføjelser, der gør, at vi kan skride ind over for ulovligheder. Jeg synes, det var meget nyttigt at få klargjort fra start i debatten, at en eventuel lovgivning, hvis noget sådant måtte udarte, ikke har grundlag i det eksisterende, forstået på den led at vi allerede i dag kan skride ind, bør skride ind over for ulovligheder.

På den baggrund finder jeg også, at forslaget til vedtagelse er en kende overflødig, særligt tredje pind, hvor man taler om at skulle tage initiativ til at ændre en lov. Mit spørgsmål til Venstres ordfører må selvfølgelig være: Hvad er det for en lov, man skal ændre? – Nej, det kan jeg nu godt svare på selv. Men hvad skulle indholdet af en lovændring i givet fald gå ud på, når man allerede i dag har de instrumenter til rådighed, som man bør have til rådighed?

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Hr. Villy Søvndal siger, at jeg spilder Folketingets tid. Dertil vil jeg sige, det ikke er mig, der har rejst denne forespørgselsdebat. Så derfor vil jeg bede om, at man retter det spørgsmål til den rette ordfører.

Med hensyn til politiindsatsen: Der er mulighed for, at politiet kan gøre en indsats. Det bliver der gjort, og det var det, som jeg roste.

Til Enhedslistens ordfører: Det er jo en pudsig argumentation. Jeg går ud fra, at også Enhedslisten mener, at lov er lov og lov skal holdes. At man nu bruger argumentationen med, at hashen

så bare vil flytte andre steder hen, svarer nogen- lunde til at sige, at hvis man nu lader være at lovgive om, at man kun må have knive af en vis længde, og hvis man går rundt med dem, vil der blive flere knivoverfald eller lignende, eller hvis man fjerner hastighedsgrænserne på motorveje- ne, vil der også blive flere dødsulykker.

Man har vedtaget nogle love, og de love skal overholdes. Og de love har nogle bevæggrunde. Vi har en lov i Danmark, der siger, at hash er ulovlig, og derfor skal vi selvfølgelig gøre en indsats for at undgå ulovlig handel med hash. Derfor vil vi selvfølgelig holde fast i det.

Med hensyn til hr. Morten Helveg Petersen vil jeg gerne tage fat i den sidste pind i vedtagel- sen. Den sidste pind er et hint til Christiania om, at man diskvalificerer sig selv til en særlig lov- givning, som er gældende for Christiania i dag, hvis det er sådan, at man ikke lever op til den del af aftalen, som vedrører egne rettigheder, og den del af aftalen, som vedrører, at man selv le- ver op til det, man er forpligtet til.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Tak for svaret igen. Jeg synes, klarheden breder sig, jo længere tid vi diskuterer.

Nu har vi fået redegjort for de magtmidler, der er i forhold til ulovlig bebyggelse. De eksis- terer, og man kan tage dem i anvendelse.

Folketinget behøver ikke specielt at forholde sig til, at politiet skal gå i gang. Politiet kan gå i gang og har de fulde beføjelser til at bekæmpe kriminalitet, uanset om Folketinget giver dem tilladelse til det eller ej.

Så er der vel kun en ting tilbage, og det er, i hvor høj grad der er nogle, der har brug for at vise muskler i denne sag. Det tror jeg er sagens kerne. Her vil jeg godt henvise til, at christianit- terne har lavet en telefonhotline til at løse proble- merne. De har tidligere vist, de, som forsvars- ministeren betegnede som de positive dele af Christiania, at de vil være med til at løse proble- mer.

Mit spørgsmål er så bare: Hvordan tror man, man kommer længst? Tror man, man kommer længst, hvis man udskriger hele Christiania til et problem, eller tror man, man når længst med den samarbejdslinje, der betyder, at man knytter an til de positive dele af Christiania, der også godt vil bo et sted, som er fri af den hårde stof- handel, som er fri af den hårde kriminalitet, og

som lever op til reglerne om ikke at bygge ulov- ligt? Jeg er ikke i tvivl.

Kl. 15.05

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Jeg tror, det kan være nyttigt at klargøre, når nu flere efterlyser, hvad formålet er med den vedta- gelse, som hr. Dalgaard har fremlagt, og som jeg forstår bliver tiltrådt fra i hvert fald Venstres si- de.

Jeg synes, jeg gjorde mig umage med at rede- gøre for, at der siden 1996 ikke er blevet skredet ind overhovedet ved anvendelse af Christiania- lovens magtmidler. Nu opfordrer forslaget til vedtagelse regeringen til at lovliggøre, eventuelt ved anvendelse af magtmidler.

Jeg forstår forslagsstillerne sådan, at man ger- ne vil have en tilkendegivelse fra de nuværende partier i Folketinget: Har jeg som forsvarsmini- ster rygdækning? Er man enig med mig i, at de magtmidler skal bruges? Og hvis ikke det hjæl- per, hvis ikke politiet kan styre forholdene, så forstår jeg sidste del af vedtagelsen sådan, at så må det tages op til drøftelse, om Christianialo- ven skal ophæves totalt.

Det er da klar tale. Det er – sådan har jeg for- stået det – forslagsstillernes og Venstres ordfør- ers holdning. Den deler regeringen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Ulrik Kragh talte om, at når noget er ulov- ligt, skal politiet selvfølgelig prøve at bekæmpe det. Det er vi jo ikke uenige om. Det, mit spørgs- mål gik på, var: Hvis det, at nogle har begået en ulovlighed, hvis det, at nogle har haft store mængder hash liggende, kan bruges som argu- ment for, at der er et helt boligkvarter, der skal straffes, er det altså en anden måde at forholde sig på.

Jeg vil så gerne høre, om den opfattelse også skal gælde andre boligkvarterer, hvor der måtte finde store ulovligheder sted. Jeg har f.eks. ikke hørt nogen foreslå, at hele befolkningen i Farum skulle straffes for de ulovligheder, der måtte være begået der.

Og så vil jeg gerne høre, om ikke man tror, at hashmarkedet, hvis det forsvinder fra Christia- nia, fordi der bliver sat yderligere massiv politi- indsats ind, bare vil flytte et andet sted hen, lige- som der jo også var et hashmarked, før der kom et hashmarked på Christiania.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Det var egentlig forsvarsministerens udtalelser, der bragte mig herop, og jeg håber, at Venstres ordfører i givet fald kan svare på mit spørgsmål. Ellers vil forsvarsministeren forhåbentlig vende tilbage.

Hvis Folketinget skal give rygdækning for, at man kan tage nogle instrumenter og nogle sanktioner i anvendelse, så kunne Folketinget jo i princippet ikke lave andet end at vedtage forslag til vedtagelse, hvor vi bekræfter, at en minister har beføjelser på sit område. Hvis det er det, der skal være gældende for, hvilke vedtagelser vi vedtager i Folketinget, så nytter det jo ikke noget bare at forlænge Folketingets arbejdsæson lidt ind i juni. Så kunne vi jo fortsætte fra nu og til oktober med at vedtage, at vi kan tage de instrumenter i anvendelse, som vi egentlig allerede har rådighed over.

Derfor må spørgsmålet til Venstres ordfører være: Er det ikke en smule overflødigt, i forhold til, at vi allerede i dag kan skride ind og bør skride ind?

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Jeg tror, hr. Morten Helveg Petersen må indrømme, at den regering, som hans parti var med i før valget, har udvist en sløsethed i forhold til at få lovgivningen opretholdt på Christiania, som gør, at han måske også kunne finde anledning til, at man fik nogle ting præciseret. Det har Dansk Folkepartis forespørgsel skabt mulighed for. Det synes jeg er udmærket, og jeg vil sige det på den måde, at det er ingen skade til, at man på Christiania efter den her forespørgsel ved, at vi mener det alvorligt.

Til fru Line Barfod med hensyn til kollektiv afstraffelse eller noget i den stil, der ligger i fru Line Barfods spørgsmål: Jeg kan konstatere, at politiets arbejdsindsats på Christiania er overordentlig vanskelig. Det skyldes ikke enkeltpersoners måde at håndtere tingene på, men det skyldes den måde, som hele Christiania organiserer sig på.

Må jeg have lov at gøre fru Line Barfod opmærksom på, at når man kører ind ad Torvegade, står der folk med walkie-talkier, når man kommer hen til hovedindgangen, står der op med walkie-talkier, når man kommer op i Operaen, går folk rundt med walkie-talkier, således at de kan være i kontakt med hinanden. Jeg kan kun spørge om én ting: Hvad er formålet med,

at man kan være i kontakt med hinanden? Hvad er formålet med, at man står og holder øje? Er det ikke for at modarbejde politiets arbejdsvilkår? Ja, jeg kan kun spørge. Men fru Line Barfod har måske ikke noget problem med, at man modarbejder politiets arbejdsindsats generelt for hele Christiania?

Kl. 15.10

Med hensyn til hr. Villy Søvndal var det jo mit udgangspunkt, at vi anerkender den lovgivning, der er i dag, vi anerkender det arbejde, der er igangsat, og at det foregår ad samarbejdsvej, men samtidig med det skal vi også gøre opmærksom på, at det er slut med langmodigheden, som forsvarsministeren sagde. Nu skal man på Christiania vide, det er alvor.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Ja, så fik vi igen en af de der upræcise, vattede, runde, men bagved ondsksfulde bemærkninger fra hr. Ulrik Kragh. Det er beskrivelsen af det der med walkie-talkier. Ja, en gammel nyhed. Før var det fløjter, skal jeg lige fortælle den historisk interesserede.

Men, og nu kommer spørgsmålet: Har hr. Kragh noget som helst bevis for eller viden om, om det er en christianit, der fløjter eller taler i radioen, eller om det er en af snylterne?

Og jeg vil godt udvide spørgsmålet: Er det egentlig hr. Ulrik Kraghs opfattelse, at den samlede population i det egentlige Christiania skal undgælde for de synder, der måtte blive begået af andre, f.eks. i Pusherstreet? Er det ikke meget tæt ved at ligne den situation, vi oplevede, da et andet parti end Ulrik Kraghs, det skal jeg skynde mig at sige, havde et forslag om, at hvis en ung begik kriminalitet, skulle også bedstemoderen ud? Altså er vi ikke ved at komme for langt ud i vores argumentation her?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Poul Qvist Jørgensen har sagt en hel del af det, jeg gerne ville have sagt.

Hr. Ulrik Kragh sluttede sit forrige indlæg med at tale om, at vi skulle prøve ad samarbejdets vej. Og så vil jeg da gerne høre, hvad hr. Ulrik Kragh tror taler mest for et samarbejde: at man prøver en dialog og prøver at appellere og understøtte positive kræfter, som forsvarsministeren henviste til, eller at man udnævner samtlige på Christiania til at være med til at prøve at modarbejde politiet.

Og så lige en enkelt lille ting: Hr. Ulrik Kragh var også inde på trafikproblemerne i Prinsessegade. Jeg er fuldstændig enig i, at der er mange trafikproblemer i Prinsessegade. Det er forfærdeligt for alle de mange, der har børn gående i institutioner og skoler dér. Men det er altså et spørgsmål, man skal løse ved at se på, hvordan man kan løse trafikproblemet generelt i Prinsessegade, og ikke specielt Christianias skyld og et problem, som Christiania kan løse alene. Det er et spørgsmål, Københavns Kommune bliver nødt til at gøre noget ved.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Nu kommer vi jo frem til sagens kerne hos Socialdemokratiet. Det er en gammel nyhed med walkierne, og før var det fløjter. Ja, det går lige, så det fløjter med hensyn til tingene på Christiania.

Vi vil ikke acceptere de vilkår for politiet at arbejde under. Det kan godt være, at Socialdemokratiet er indstillet på, og det kunne vi jo se af den tidligere regerings måde at håndtere tingene på, at acceptere den måde, det foregik på. Men jeg synes måske nok, at Socialdemokratiets ordfører, inden han begiver sig længere ud i forsvaret af de ulovligheder, der foregår på Christiania, skal prøve at se lidt på, hvad Socialdemokratiet har sagt med hensyn til, at lov er lov og lov skal holdes.

Med hensyn til fru Line Barfod, som spørger, om man får mest ud af at samarbejde eller ud af at vise handlekraft, mener jeg, man får mest ud af at gøre begge dele. Vi har set en forsvarsminister, som via samarbejde har fået nogle ting ændret. Vi har med den vedtagelse, som ligger her, en mulighed for at sige til forsvarsministeren: Det er godt. Fortsæt det arbejde!

Når det er sådan, at fru Line Barfod kommer ind på trafikproblemerne i Prinsessegade, må jeg bede fru Line Barfod om at læse den lokalplan, der ligger for Christiania, hvor det rent faktisk er således, at de over 200 biler, der er på Christiania, skal være inde på Christianias område. Det skulle man tage at læse.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Er det partiet Venstres opfattelse, at hvis man på Vesterbro eller et andet sted, Jomfru Ane Gade i Aalborg f.eks., skulle komme til at iagttage de samme mekanismer med nogle fløjter eller nogle mobilradioer, så vil hr. Ulrik Kragh til at be-

stemme politiets indsats? Det synes jeg er interessant.

Kl. 15.15

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Så får vi også lige chancen for at runde den med Vesterbro og Jomfru Ane Gade. Ulovligheder dér er selvfølgelig heller ikke acceptable. Men der er den væsentlige forskel, at for Christiania er der lavet en særlig lov med særlige vilkår for, hvordan tingene foregår på Christiania.

Det, den vedtagelse, som vi diskuterer i dag i forhold til forespørgselsdebatten, redegør for, er, at vi forlanger, at der bliver ordentlige, tålelige arbejdsvilkår, og hvis de ordentlige, tålelige arbejdsvilkår ikke kommer til veje, skal man fra Christianias side ikke kunne forvente, at den særlovgivning ikke vil blive taget op til revision.

Det er da et fair krav, og det er den væsentlige forskel på de to øvrige steder, der blev nævnt.

Formanden:

Hr. Poul Qvist Jørgensen som ordfører.

Poul Qvist Jørgensen (S):

Fra Socialdemokratiets side skal der ikke lyde nogen kritik, i anledning af at vi nu får lejlighed til at drøfte Christiania. Det har vi jo jævnlig gjort op gennem de godt 30 år, fristaden har bestået. Det er en sag, der optager mange, og der er mange indfaldsvinkler. Det har vi allerede hørt nu.

I sin formulering til forsvarsministeren optræder forespørgerne ganske afbalanceret:

»Hvilke planer har regeringen for arealet Bådsmændstrædes Kaserne (Christiania) på Christianshavn?«

Det kunne jo måske – og jeg skal nok lade være med at gøre det, hr. formand – være interessant at stille det spørgsmål til Præsidiets, om den debat, vi har haft, er dækkende for det spørgsmål, der er stillet, men jeg stiller ikke det spørgsmål.

Jeg tror egentlig, at spørgsmålet om hvilke planer osv. kunne besvares ganske kort: Regeringen og Folketingets flertal vil fortsætte med de bestræbelser, der er lovgivet om.

Jeg tror ikke, at det er forespørgernes mening, at det skal være så enkelt. Det tyder de ledsagende bemærkninger i hvert fald ikke på, og det, vi har hørt indtil nu, heller ikke. Jeg vil så retfærdigvis sige, at de bemærkninger, som jeg har hørt fra Dansk Folkeparti og i øvrigt også fra

hr. Kragh fra Venstre, er bemærkninger, vi er vant til at høre i denne debat.

Jeg vil her i min ordførertale forholde mig til forespørgslenes tema, og jeg må konstatere, at Socialdemokratiet er rimelig godt tilfreds med loven og de planer og aftaler, der er indgået mellem på den ene side christianitterne og på den anden side forsvarsministeren som grundejer – eller, hvor blev prioritetsbestyreren af, det var vist det udtryk, forsvarsministeren brugte. Det fungerer i det store og hele tilfredsstillende, selv om der kan findes såvel gode som dårlige eksempler, og dem har vi jo allerede hørt nogle af.

Et godt eksempel er netop den aktion, der har været i gang omkring nogle ulovlige bygninger, som nu er fjernet. Christianitterne har om end lidt langsomt efterfulgt de anvisninger og krav, som forsvarsministeren gav, og dermed også vist vilje til at følge lov om anvendelse af Christianiaområdet af 7. juni 1989. Så vidt jeg husker, var det vist oven i købet sådan, at forsvarsministeren havde en rosende presmeddelelse, idet påbuddene blev efterfulgt i tilfredsstillende tempo.

Når forsvarsministeren tager dagens forespørgsel som anledning til at indskærpe de regler og aftaler, der allerede foreligger, skal vi fra Socialdemokratiets side ikke stille os hindrende i vejen, heller ikke selv om de formuleringer, der ligger i vedtagelsesforslaget, og jeg tænker specielt på den tredje pind, kan rumme en stramning. Det ærgrer os, at selv så beskedne forslag som at ændre på et enkelt ord i den tredje pind ikke rigtigt kunne nyde fremme og i hvert fald ikke er med.

Vi kunne jo i stedet for alt dette vedtage et forslag til vedtagelse, som i hvert fald er nogle partier bekendt herinde, nemlig en formulering, der lyder i retning af, at man tager forsvarsministerens redegørelse til efterretning og går videre til næste punkt.

Kl. 15.20

Som sagt, når ministeren finder, at han har brug for en tydeliggørelse, vil vi ikke gå imod. Men jeg vil også, for at det kan komme til at stå på tryk, fremhæve, at vi advarer mod at overtolke vort tilsagn og heller ikke begynde at stramme mere, end den almindelige praksis og sunde fornuft tilsiger og kan bære.

Og så vil jeg minde om, at det har været en helt almindelig praksis uanset regeringsfarven at tage forhandlingerne med partiernes ordførere og – det står i øvrigt også i loven, § 9 – chri-

stianitterne, dvs. deres kontaktgruppe, inden man begynder at sætte ændringer i gang.

Alt i alt, vi stemmer efter en samlet vurdering for vedtagelsesforslaget. Den vigtigste begrundelse er, at vi mener, det er vigtigt, at der er et komfortabelt, et erkendeligt flertal her i Folketinget, som viser enighed i sin signallovgivning.

Men endnu en gang til forsvarsministeren og justitsministeren: Udvis nu den fornødne besindighed. Lad ikke magtbrynde eller andet løbe af med jer!

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Nu er vi tilbage i den socialdemokratiske retorik. Socialdemokratiet vil ikke modsætte sig, nå nej, det var den tidligere udenrigsminister, der sagde det.

Socialdemokratiet vil ikke gå imod, siger Socialdemokratiets ordfører. Nej, det vil Socialdemokratiet ikke, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, hvad Socialdemokratiets ordfører har at sige til, at allerede i maj måned sidste år under en socialdemokratisk forsvarsminister henvendte jeg mig til Forsvarsministeriet og spurgte til, om de vilkår, der var omkring Infohuset og adgangsforholdene dér, var tilstrækkelige. På daværende tidspunkt var der ikke sket noget som helst, og først efter at vi har fået en ny forsvarsminister, er der blevet taget fat om tingene.

Hvordan har Socialdemokratiets ordfører det med den form for håndtering af lovgivningsgrundlaget?

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Det har vi det fint med, og så synes jeg, spørgsmålet tyder på en mindre ihærdighed, end jeg egentlig havde forventet fra hr. Kraghs side i den aktuelle sag.

Formanden:

Så er det hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):

Når man har siddet og fulgt debatten her en times tid, er der i hvert fald for mig som konservativ ét ord, der ligger lige på tungen vedrørende halvdelen af debatdeltagerne, og det er ordet hykleri.

Nu har den radikale ordfører været oppe, SF's ordfører har været oppe, Enhedslistens ordfører har været oppe, Socialdemokratiets ordfører har

været oppe, og alle sammen på forskellig måde for at sige, at selvfølgelig er lov, og lov skal holdes. Det er et fundamentalt princip for deres partier.

Det var i hvert fald ikke et fundamentalt princip for nogen som helst af de fire partier eller for Enhedslistens åndelige forgænger, VS, tilbage fra 1971 og til 1989. Det, der opstod på Christiania i 1971, var en klar ulovlighed. Det var selv-tægt. Det var i modstrid med enhver gældende lovgivning, og det blev fastslået af Højesteret. Det blev debatteret i dette Folketing utrolig mange gange, og hver gang støttede de fire nævnte partier, at ulovlighederne fik lov til at fortsætte, ja, selv efter Højesterets kendelse, der sagde, at Christiania er ulovlig, Christiania skal ryddes. Dagen sagde samme fire partier: Vi accepterer alligevel ulovligheden. Og så står man i dag og siger, at lov er lov og lov skal holdes. Hykleri!

Men det, der opstod dengang, var selvfølgelig uacceptabelt for den konservative folketingsgruppe, og det er det også i dag. Samme holdning havde Højesteret.

I 1989, da det efter 17 år ikke var lykkedes at få lukket Christiania og få stoppet den klare ulovlighed, så valgte et flertal i dette Folketing den mindst dårlige løsning, og det var den nu-gældende Christianialov. Begge regeringspartier og dermed også Det Konservative Folkeparti var med i denne Christianialov. Den holder vi fast i.

Kl. 15.25

Men loven og lokalplanen og rammeaftalen kræver jo to ting. Den kræver nemlig, at regeringen skal leve op til det, der står i loven, og det gør regeringen, men den kræver også, at Christiania skal leve op til det, der står i lov, lokalplan og rammeaftale, og det gør Christiania ikke.

Der opføres stadig væk nyt byggeri, som er klart ulovligt. Det vil den konservative folketingsgruppe ikke acceptere. Der sælges stadig væk hash i ufatteligt store mængder morgen, middag og aften. Det vil den konservative folketingsgruppe ikke acceptere. Der er stadig væk i dag på Christiania bygninger, som har været klart ulovlige de sidste 10 år, og som ikke er fjernet, og der er ikke vist vilje fra christianitterne på trods af forhandlinger til at fjerne dem. Det vil den konservative folketingsgruppe ikke acceptere.

Nu må christianitterne se realiteterne i øjnene. Realiteterne er, at vi har fået en ny regering.

Vi har fået en regering, der har den holdning, som et flertal i Folketinget ikke havde igennem 1970'erne og 1980'erne, at lov er lov og lov skal holdes, hvad enten man bor i Nakskov, Farum, Holstebro eller Christiania.

Og hvis christianitterne nu ikke selv lever op til lov, lokalplan og rammeaftale og sørger for, at Christiania bliver det rekreative åndehul, som loven lagde op til, ja, så lukker christianitterne selv Christiania. Så vil loven blive ændret eller afskaffet, og så er Christiania tilbage til situationen før loven fra 1989, dvs. til situationen, da Højesteret fastslog, at Christiania skulle lukkes.

Der er måske nogle, der kunne opfatte det her som en trussel, men det er det ikke. Det er løfte til de ganske mange christianitter, som jo ønsker og arbejder for en normalisering, og det er et løfte til det kæmpe store flertal af den danske befolkning, der stadig væk har den opfattelse, at lov er lov og lov skal holdes.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Hr. Helge Adam Møller kom til at anvende et lidt stærkt udtryk, nemlig ordet hykleri, og jeg forstod tankerækkefølgen sådan, at hvis man ikke vil støtte det vedtagelsesforslag her, der bekræfter det, som Folketinget i øvrigt tidligere har givet mulighed for, er man en hykler.

Jeg forstod også, at hr. Helge Adam Møller i øvrigt syntes, at Christianialoven, hvis den blev opfyldt, var en udmærket ramme omkring Christiania. Det er også vores grundlæggende synspunkt. Så vil jeg spørge for at være sikker på, at hr. Helge Adam Møller ikke er en hykler, for det synes jeg er helt afgørende at få afklaret i debatten her i dag: Mener hr. Helge Adam Møller, at Christiania skal lukkes? Ja eller nej.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Hr. Villy Søvnald tog næsten ordet ud af munden på mig, så spørgsmålet om graden af hykleri vil jeg lade helt ligge.

Men jeg vil spørge hr. Helge Adam Møller, som jeg håber svarer på det med sit eget hykleri: Hvordan er det så med det der hykleri i forhold til den motiverede dagsorden, som det hed, af tirsdag den 26. november 1996? Den var faktisk stillet af bl.a. Det Konservative Folkeparti. Den blev faktisk vedtaget af et komfortabelt flertal herinde *inklusive* Det Konservative Folkeparti, der på det tidspunkt, så vidt jeg da husker, var i

opposition og i øvrigt stemte på samme måde, som Venstre gjorde.

Hvor er det lige de der grænser for, hvornår noget er hykleri, ligger, vil jeg spørge hr. Helge Adam Møller?

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Det er det meget skarpe udtryk, som den konservative ordfører tager i sin mund, ordet hykleri, som bringer mig herop på talerstolen.

Skal man udlægge hr. Helge Adam Møllers ordførertale på den led, som også hr. Villy Søvn-dal spurgte til, at Christiania skal ryddes i morgen, hvis der er flertal for vedtagelsen her? Skal man tage hr. Helge Adam Møllers udtalelser som udtryk for, at i fald der begås en ulovlighed i næste uge på Christiania – sæt nu, at der handles et gram hash på Christiania i næste uge – skal man så lukke hele butikken? Alt andet vil jo være hykleri, for nu at bruge hr. Helge Adam Møllers egne ord. Svar udbedes.

Kl. 15.30

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan konstatere, at der var nogle, der følte sig ramt. Det var også hensigten. Det kan godt ske, de pågældende ikke selv var – det var de vist ikke – medlemmer af Folketinget i 1970'erne og i 1980'erne, da vi havde alle Christianiadebatterne.

Men ordet hykleri brugte jeg meget bevidst, fordi de partier, man repræsenterede på det tidspunkt, havde ikke den opfattelse, som de tre ordførere i dag har givet udtryk for, nemlig at lov er lov og lov skal holdes. Det farer man herop og roser sig af, selvfølgelig har man den holdning, men det var lige nøjagtig den modsatte holdning, Socialdemokratiet, De Radikale og SF stod for dengang.

De accepterede nemlig klare ulovligheder. Når Højesteret fastslog, at det her var ulovligt, og at Christiania skulle lukke, så accepterede de alligevel dagen efter at lade ulovlighederne fortsætte. Det vil jeg stadig væk have lov til at sige, jeg kan ikke finde noget mere dækkende og bedre udtryk end »hykleri« for de pågældende tre partier. Jeg har ikke beskyldt de tre personer, men de tre partier.

Så spørger hr. Villy Søvn-dal, om Christiania skal lukkes. Det synes jeg fremgik meget klart af min ordførertale. Jeg sagde: Vi vedstår os den

lov fra 1989, som lovliggør Christiania, som pålægger christianitterne nogle ting og pålægger regeringen nogle opgaver.

Regeringen lever hundrede procent op til det, den skal. Hvis Christiania også gør det, så er der ingen problemer. Men hvis christianitterne fortsætter med groft og systematisk at bryde loven, så er konsekvensen, at loven bliver skrottet, og dermed er vi tilbage til Højesterets dom i 1978: Christiania skal lukkes.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Det kan godt være, at den konservative ordfører ikke anklager mig personlig for at være hykler, men mit parti. Jeg finder nu, at det næsten er lige så slemt eller i hvert fald noget, der minder om det.

Derfor tillader jeg mig det hypotetiske spørgsmål til hr. Helge Adam Møller: Hvis det er sådan, at jeg i næste uge kan gå ud og erhverve mig 1 g hash på Christiania og møde op i Folketinget og lægge det på hr. Helge Adam Møllers bord, vil hr. Helge Adam Møller så medgive, at han er en hykler i forhold til, hvad han har vedtaget i dag?

(Kort bemærkning).

Villy Søvn-dal (SF):

Jeg synes sådan set også, det var en skærpene og ikke en formildende omstændighed, at det er hele mit parti og ikke kun mig, der er en hykler. Dermed er det jo i virkeligheden en voldsom udvidelse af anklagen.

Jeg synes især, det er interessant, fordi hr. Helge Adam Møller vedstår sig loven fra 1989. Er det ikke topmålet af hykleri? At have erkendt – med De Konservatives utrolig skarpe forhold til lov og orden – at her var begået en ulovlighed, men på trods af det er vi så med til at stemme for en lov, der faktisk lovliggør alt det, der var ulovligt.

Jeg synes i virkeligheden, det er en formildende omstændighed for De Konservative, at man pragmatisk har overvejet, hvordan vi sikrer at fremme de bedste ting i det her. Det har vel været årsagen til, at De Konservative har gjort, som de gjorde, og det synes jeg ikke, man skal bebrejde hr. Helge Adam Møller. Jeg vil slet ikke sige, han er en hykler, men en pragmatiker, der har leveret et klogt svar på et klogt tidspunkt. Det synes jeg fortjener ros.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg synes måske også, der er et og andet, der halter i hr. Helge Adam Møllers argumentation, dog ikke på samme vis som hr. Villy Søvnald mener, det gør det.

Men når hr. Helge Adam Møller netop lægger så stor vægt på, at lov er lov og lov skal holdes, så er mit spørgsmål alligevel til hr. Helge Adam Møller, om det, der skete i 1989, bl.a. med Det Konservative Folkepartis stemmer, under de omstændigheder, der var, i virkeligheden ikke var, at man lovliggjorde det ulovlige. Er det ikke, hvis man skærer helt ind til benet, det, der skete, og det, som hr. Helge Adam Møller i dag forsvarer og siger, at det sådan set er et o.k. udgangspunkt? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er i forbindelse med det forslag til vedtagelse, som Det Konservative Folkeparti er medforslagsstiller til. Jeg henviser til pind to, hvor der står:

»- at sikre, at politiindsatsen fastholdes eller forøges med henblik på yderligere normalisering af politiets indsats på Christiania ...«.

Er det ikke et endog meget blødt ordvalg, også når man tænker på, hvad hr. Helge Adam Møller tidligere har sagt om politiindsatsen?

Mener Det Konservative Folkeparti virkelig, at man ved at fastholde den nuværende indsats kan sikre en yderligere normalisering af politiets indsats på Christiania?

Kl. 15.35

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Morten Helveg Petersen spørger, om Christiania skal lukkes i overmorgen, hvis hr. Morten Helveg Petersen går ud og køber, jeg tror, det kun var et enkelt gram, hash på Christiania i morgen og medbringer det i Folketingssalen. Nej, men det kan godt ske, at hr. Morten Helveg Petersen skal forlade Folketinget i overmorgen, men den tid den sorg.

Jeg synes, man skal læse forslaget til vedtagelse. Det er jo meget klart. Vi har faktisk brugt nogle dage på at udarbejde det, og det giver en mulighed for de mange ude på Christiania, der godt vil leve efter samme regler som de fleste andre danskere, nemlig at lov er lov, og lov skal holdes, de mange, der ønsker, at Pusherstreet om et halvt eller et helt år ikke ligner den Pusherstreet, der er i dag, men at der bliver samme forhold derude, som der er i andre dele af København, de, der ønsker, at de bygninger, der er

opført ulovligt, selvfølgelig bliver fjernet, ligesom den villaejer, der opfører en carport, der er en halv meter for høj, også får pålæg om at lovliggøre den eller fjerne den.

Det er det, der står i det her, og det giver man så den nødvendige tid, og regeringen er jo allerede startet. Der har været langt flere razziaer, end der har været tidligere. Forsvarsministeren har for første gang i 12 år taget tvangsmidler i anvendelse og vil også gøre det i fremtiden. Det er det, der står i dagsordenen, og det støtter jeg hundrede procent.

Når hr. Jann Sjursen så spørger: Jamen var det ikke rigtigt, at man i 1989 lovliggjorde det ulovlige? Jo, det var det da. Det har jeg aldrig lagt skjul på. Det var med blødende hjerte, vi gjorde det. Det tror jeg også gælder for Venstre og andre partier.

Men det var jo, fordi vi i 18 år havde forsøgt at få dette flertal af partier, der på det her område var hyklere, til at vedstå, at lov er lov, og lov skal gælde, og til at følge Højesterets kendelse.

Det ville et flertal ikke, og vi havde desværre ikke forudseenhed nok til at drømme om, at vi 13 år senere ville have et blankt flertal, der gik ind for, at lov er lov, og lov skal holdes. Derfor valgte vi, som jeg sagde før, den mindst dårlige løsning, og det var at lovliggøre det. Det var ikke nogen god løsning, men det var den mindst dårlige. Situationen, som den var før, var jo hundrede procent uacceptabel.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Når nu hr. Helge Adam Møller erkender, at det, man gjorde i 1989, var at lovliggøre det ulovlige, hvorfor bruger man så ikke det flertal, der i dag er – også med Kristeligt Folkepartis stemmer – til at sikre, at man ikke bare fortsætter en lovliggørelse af det unormale, men så man sikrer, at lov er lov, og lov skal holdes uanset af hvem og hvor? Hvorfor bruger man ikke det flertal? vil jeg spørge hr. Helge Adam Møller.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det kan jeg godt svare på, og det vil jeg meget gerne svare på, for jeg tror i virkeligheden, at der er mange mennesker, også mange konservative, der siger, at nu har I jo et blankt flertal i Folketinget, nu kunne I lukke Christiania i morgen. Men det ville ikke være fair. Det ville ikke være rigtigt.

Hvorfor ville det ikke det? Hvorfor siger jeg det som konservativ og retspolitisk ordfører, når nu jeg har sagt, at lov er lov og lov skal holdes? Fordi vi selv var med til at stemme for en lov i 1989, som var den mindst dårlige lov, og så synes jeg ikke, det er fair at afskaffe loven eller ændre den, før man har givet modparten en chance. Den chance skulle Christiania have haft ved, at der havde været en regering, som op gennem 1990'erne havde sagt, at den ønskede, at loven skulle følges. Men det var der ikke.

Nu er der en regering, der siger: Loven gælder. Hvis I lever op til den lov og følger den med hensyn til huse, med hensyn til hash osv., så fortsætter loven. Hvis I ikke gør det, så tager vi loven op til revision eller afskaffer den, og så er vi tilbage ved Højesteret.

Det synes jeg er fair og anstændigt og ordentligt, det er at give folk en chance. Det andet kunne man gøre, og det er juridisk tilladt, men jeg synes ikke, det er fair, og det betyder altså noget; jeg synes heller ikke, det er moralsk, og det betyder noget for mig.

Formanden:

Hr. Villy Søvnald som ordfører:

Villy Søvnald (SF):

Det er 6 år siden, Folketinget sidst havde en forespørgsel om Christiania. Daværende forsvarsminister Hans Hækkerup konkluderede i sit indlæg med ordene: »Lovlighedsprocessen går i den rigtige retning. Vi ønsker at fortsætte forhandlingsvejen.«

Også for 6 år siden var Christianiadebatten rejst af det yderste højre i Folketinget, dengang Fremskridtspartiet, med krav om »At rydde terroristreden Christiania hurtigst muligt. Der må ikke blive én mursten tilbage. Pestbylden Christiania er en belastning for Danmarks omdømme i udlandet«.

Kl. 15.40

I forhold til det må man jo sige, at sprogbru- gen fra det yderste højre i dag er noget mere kærlig; her er kun tale om ord som skændsel, skamplet og kriminelle elementer. Det er jo et langt mildere ordvalg end det, der blev udfoldet for 6 år siden.

Da SF i 1989 stemte for Christianialoven, gjorde vi det for at sikre fremtiden i en aftale, der dels indeholdt den rummelighed, at vi på den ene side ville anerkende det sociale, kulturelle eksperiment, som stadig er en stor og vigtig del af Christiania, samtidig med at vi ønskede at få

sikkerhed for, at loven dannede en ramme om forholdet til myndighederne.

Hvis man læser Christianialoven, må man sige, at der er tale om en lov med meget vide beføjelser. Jeg har citeret § 3, stk. 3. Den giver muligheder for at tilbagekalde tilladelser af enhver art, hvis vilkår for tilladelser overtrædes.

Efter stk. 4 kan forsvarsministeren bestemme, at bygninger, der ikke må anvendes til beboelse eller andet formål, skal ombygges eller nedrives. Eller § 4, stk. 1: Hvis forsvarsministeren ikke tillader, at bygninger eller arealer anvendes til beboelse eller andet formål, skal enhver fraflytte eller ophøre med anvendelse.

Jeg tror aldrig, jeg i mit politiske liv har set en rammelov med så brede beføjelser uden domstolskontrol af nogen art. Ministeren er simpelt hen udstyret med al den magt, en minister kan ønske sig.

Det samme gælder politiindsatsen. Det er helt nyt for mig, at Folketinget særskilt område for område skal forholde sig til politiindsatsen. Det ville altså være helt parallelt med, at vi skulle forholde os til omfanget af politiindsatsen ved Maria Kirkeplads i Istedgade med hensyn til de ting, der foregår dernede, ikke kun stofhandel, men også prostitution og sådan noget.

Jeg ville advare imod, at Folketinget – selv om jeg synes, der er mange begavede mennesker herinde – giver sig til at dirigere politiet rundt til forskellige afdelinger i landet, ud fra hvor man nu mener, der er brug for flere politibetjente. Jeg tror specielt, det vil give problemer op til det danske formandskab, hvis Folketinget så detaljeret vil styre politiindsatsen i landet.

Hermed siger jeg ikke, at forholdene er problemfrie i Christiania; det synes jeg nemlig ikke, de er, det er også fremgået af de korte bemærkninger, jeg har haft. Der er brug for at få langt bedre styr på den omfattende hashhandel og stofhandel.

Men det, der er kendetegnende, er jo også, at de gange, hvor man har gået samarbejdsvejen, forhandlingsvejen, har der været meget stor vilje til at forsøge det, også fra Christianias side. De fleste husker formentlig Christianias, synes jeg, meget flotte indsats i forhold til hårde stoffer i sin tid.

Derfor synes jeg, det er et lidt underligt forslag til vedtagelse. Jeg vil tro, at Folketingets Præsidium kan få meget travlt og Folketinget i øvrigt også, hvis alle de love, vi indtil nu har vedtaget, skal bekræftes endnu en gang, før en minister må bringe dem til udførelse.

Jeg ser meget frem til, at forsvarsforliget skal genforhandles, det glæder jeg mig til. Det må være konsekvensen af den her tankegang, at alle forslag, forsvarsministeren har fået vedtaget, kommer endnu en gang, fordi forsvarsministeren lige skal have at vide, om han også må bruge de love, han nu har fået vedtaget. Det giver et travlt Folketing fremover, det kan jeg godt garantere, og derfor er det en helt særegen situation, vi står i.

Den sidste pind siger jo i virkeligheden kun, at hvis et flertal beslutter det, kan man opsige Christianialoven. Ja, selvfølgelig kan man det. Sådan arbejder man i det parlamentariske demokrati. Det er jo i bedste fald en banalitet.

Det, vi synes er problemerne i Christiania i dag, er tre ting: den omfattende stofhandel, den omfattende kriminalitet og så de ulovlige bebyggelser. Det er nemlig vores principielle syn, at regler, man har aftalt, skal man overholde. Det er også derfor, vi har været med til at vedtage en lov i 1989, der giver de vidtgående beføjelser, som er diskuteret tidligere, nemlig at ministeren så at sige bare kan gå i gang med at sætte styr på de ting, som han ikke mener, der er styr på. Det behøver han ikke noget ekstra forslag til vedtagelse for.

Jeg skal runde af med at sige, at det afgørende for SF er at fortsætte med det store flertal på Christiania, der ønsker at komme problemerne til livs. På den baggrund kan vi ikke støtte regeringens forslag til vedtagelse.

Kl. 15.45

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Hr. Villy Søvndal siger, at for 6 år siden blev debatten rejst af det yderste højre, og nu rejser det yderste højre igen en debat med en noget mere afdæmpet tone. Jeg kan godt forstå, at hr. Villy Søvndal undrer sig over, at der kan være en sådan forskel, men jeg er helt sikker på, at det er, fordi en del partier her i Folketinget, bl.a. SF, ikke har opdaget, at det begreb, der hed højre og venstre, ikke mere eksisterer. I dag handler folk efter, hvordan de gerne vil have, at samfundet skal se ud. Der er ikke længere noget højre- eller venstrepartitilhørsforhold.

Det er da korrekt, at man selvfølgelig kan praktisere loven, men det tager altså lige lidt tid for folk at vænne sig til, at der faktisk er kommet et andet flertal i Folketinget, som agter at gøre det, i modsætning til de partier, der har regeret i så mange år. Jeg vil spørge hr. Villy Søvndal,

hvordan han forholder sig til begreberne »yderste højre« og »yderste venstre«.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Hr. Villy Søvndal brugte en del af sine spørgsmål til mig til at redegøre for de magtbeføjelser, som forsvarsministeren har ifølge Christianialoven, og jeg kan forstå på SF's ordfører, at SF mener, at de beføjelser skal bruges. Men jeg vil alligevel godt spørge, om SF's ordfører klart og entydigt her fra Folketingets talerstol kan tilkendegive, om SF kan bakke op om brugen af de magtbeføjelser, hvis det er sådan, at man ikke lever op til lokalplanens grundlag. Samtidig med det kan SF's ordfører passende give svar på, hvor lang tid Christiania skal have til at leve op til det. Hvor lang er SF's tålmodighed?

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Nogle af os har jo tidligere givet udtryk for, at vi glæder os til 50-års-fødselsdagen, så det er måske et svar på det spørgsmål, som jeg vist ikke må svare på.

Af hensyn til at undgå myter: Jeg lagde mærke til, at hr. Søvndal to gange sagde hash/andre stoffer. Den sidste aktion fandt, så vidt jeg husker, sted i lørdags, og man skriver i det hæderkronede gamle nyhedsblad Berlingske Tidende, at der blev fundet hash, joints og skunk. Der blev også nævnt noget om nogle hittepenge, og det blev nævnt noget om to-tre håndvåben. Vi kan måske få en bekræftelse fra justitsministeren, men er hr. Søvndal ikke enig i, at der ikke blev fundet andre stoffer i den aktion, og at det er der i øvrigt sjældent blevet?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg starter med at svare Dansk Folkepartis repræsentant for det alleryderste højre i dansk politik og vil kort skitsere, at i mit hoved går forskellen på det alleryderste højre og de øvrige partier i Folketinget på helt klassiske ting. Man plyndrer de små indkomster og sådan noget, som man jo også har gjort med det finanslovforlig, man har lavet, til fordel for at belønne de velhavende. Man fører en næsten sydamerikansk retorik i lov og orden-spørgsmål og sådan noget, så det er det helt klassiske højre-venstreskema, hvor Dansk Folkeparti tilhører det alleryderste højre. Det være sagt som en forbrugeroplysning.

Til Venstre, der spørger, om SF støtter, at man skal kunne anvende beføjelserne, er svaret: Ja! Det er derfor, vi har vedtaget loven fra 1989. Vi har været med til at vedtage en lov, der formentlig er den mest vidtgående bemyndigelseslov, vi nogen sinde har stemt for. Det har vi, fordi der for os er den dobbelthed, at når man giver frihed, skal man også anerkende, at myndighederne har nogle modsvarende krav, og de krav skal selvfølgelig opfyldes.

Jeg tror, hr. Poul Qvist Jørgensen rettelig gjorde opmærksom på, at hash er hovedproblemet. Jeg tror bare, at det er sådan på Christiania, ligesom det er i alle andre bydele i København, at der også er folk, der tager hårde stoffer, jeg kan svært forestille mig andet. Men det er jo ikke noget særskilt kendetegn for Christiania, det er et særskilt kendetegn for det moderne samfund, og – ja, undskyld mig, men jeg synes altså nogle gange, at denne debat bliver lidt naiv. Det gælder ikke hr. Poul Qvist Jørgensens indlæg, men debatten bærer næsten præg af, at bare vi ikke havde Christiania, var vi den eneste hovedstad i Europa, hvor der ikke var problemer med stoffer. Herregud, hvis det var så let!

Kl. 15.50

Formanden:

Debatten om det politiske højre og det politiske venstre kan jo føre vidt omkring, og derfor tror jeg, jeg vil foreslå, at vi holder os til Christiania i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Tak til hr. Villy Søvnald for det meget klare og kontante svar: SF bakker hundrede procent op, at man benytter de magtbeføjelser, der findes.

Men det, jeg ikke fik svar på, var om længden af SF's tålmodighed. Hvis hr. Villy Søvnald vil komme med et bud på, hvad der er en fair periode til at rette op på grundlag af det lovgivningsgrundlag, der ligger for Christiania, synes jeg, det ville være nyttigt, når det er sådan, at man vælger at sige: Jamen brug dog den lov, der findes.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

SF er jo et meget tålmodigt parti, og tålmodigheden opøves dagligt i en tid med en borgerlig regering. Her er man simpelt hen nødt til at have en meget stor portion tålmodighed for at overleve politisk.

Men hr. Ulrik Kragh ved jo også, at det er et umuligt spørgsmål, som heller ikke hr. Ulrik Kragh er i stand til at besvare. Det forudsætter, at man laver en oplistning, laver en status for området: Hvad er det, der er ulovligt, og hvad er det, der er lovligt? Hvad er det, der er ulovligt, og som man vil dispensere for, som man jo også kan med lokalplanbestemmelser, og hvad er det, man ikke vil dispensere for? Jeg synes, det ville være svært for et folketingsmedlem at bevæge sig så langt ind i sagsbehandlingen, at man hus for hus rykkede frem og sagde, at her er det 2 dage, og her er det 5 dage. Jeg tror slet ikke, at hr. Ulrik Kragh selv ville være i stand til at besvare det spørgsmål.

Formanden:

Hr. Morten Helveg Petersen som ordfører.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre støtter de bestræbelser, der siden Christianialoven i 1989 er blevet udfoldet for at lovliggøre Christianiabeboernes brug af området.

I tilknytning til loven er der indgået en rammeaftale mellem Forsvarsministeriet og Christiania, som gælder frem til den 1. juli 2004. Loven og rammeaftalen skal overholdes af begge parter. Christianias beboere har ifølge den gældende rammeaftale pligt til at betale for forbrug af el, vand, renovation m.v., pligt til at vedligeholde arealer og bygninger samt pligt til at skaffe bevillinger til stedets værtshuse. Staten anerkender til gengæld beboernes brugsret til bygningerne og arealet, og samtidig udstyrer loven forsvarsministeren med temmelig vide beføjelser med hensyn til at gennemtvinge eksempelvis nedrivning og flytning af ulovlige bebyggelser eller lign., som forsvarsministeren selv har givet udtryk for i dag. Her er efter Det Radikale Venstres opfattelse kernen i sagen.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Det Radikale Venstre ønsker, at Christiania skal overholde såvel loven som rammeaftalen. Men pointen er, at forsvarsministeren og justitsministeren allerede i dag er i besiddelse af ret vidtgående beføjelser til at skride ind over for ulovligheder, og de beføjelser må først konstateres som værende utilstrækkelige, før en lovændring kan komme på tale.

Det er ingen hemmelighed, at der har været og fortsat er problemer på Christiania, bl.a. med ulovlige byggerier, som vi senest så med det såkaldte Infohus. Mange af disse overtrædelser

ønsker en stor del af christianitterne selv at få stoppet, men ofte kan det være et problem at få sat handling bag ordene.

Christiania har en forpligtelse til at bringe ulovligheder til ophør, men ministeren har også en forpligtelse til at sikre, at løsning af problemerne så vidt muligt sker i dialog med de relevante Christianiaorganer. Det Radikale Venstres synspunkt er derfor, at ulovligheder skal stoppes med de midler, som er indeholdt i den eksisterende lovgivning, og helst i dialog med Christianias organer. Viser det sig så, at beføjelserne i den gældende lov ikke er tilstrækkelige, vil vi da også kigge fordomsfrit på en ændring af loven, men ikke før. Man må først kunne dokumentere, at de beføjelser, man har i dag, ikke er tilstrækkelige, før vi begynder at diskutere lovændringer.

Af samme grund kan vi ikke stemme for regeringens og Dansk Folkepartis forslag. Vi vil undlade at stemme til det, for vi finder, at pind nr. 3 i forslaget er uklar. Det synes vi også debatten har vist på strålende vis, og vi fremsætter i stedet vores eget forslag til vedtagelse, som jeg nu skal læse op:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager regeringens redegørelse om planerne for Christiania til efterretning og opfordrer regeringen til

- at fortsætte lovliggørelsen på Christiania, om nødvendigt gennem anvendelse af de i Christianialoven angivne tvangsmidler,
- at sikre, at politiindsatsen fastholdes eller forøges med henblik på yderligere normalisering af politiets indsats på Christiania og en fortsat målrettet bekæmpelse af kriminaliteten, herunder hashhandlen,
- at bringe overtrædelser af lokalplanen, rammeaftalen og Christianialoven til ophør så vidt muligt i samarbejde med de relevante Christianiaorganer og
- at holde Folketinget løbende orienteret om, hvordan lovliggørelsen skrider frem.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 38)

Kl. 15.55

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

Line Barfod (EL):

Dansk Folkeparti har rejst denne debat for at bringe Christiania på dagsordenen og lægger ikke skjul på, at man dybest set ønsker, at der ikke var noget at debattere. Formålet synes at være at presse regeringen til at skrue bissen på og presse Christiania.

Hvad vil man så opnå med det? Ønsker regeringen, at Christiania skal blive et almindeligt boligområde på linje med alle andre boligområder, fordi man tror, at der slet ikke er noget, vi kan lære af Christiania, at vi ikke har brug for den slags eksperimenter? Forestiller regeringen sig, at man kan normalisere den del af Christianias indbyggere, der har valgt at leve her, fordi det er det eneste sted, de kan klare sig? Forestiller regeringen sig, at man undgår konfrontationer i forbindelse med hashhandel i København, hvis hashmarkedet på Christiania forsvinder?

Christiania er et eksperiment, som ikke har nemme vilkår i øjeblikket, og det skyldes både indre og ydre faktorer. Folketinget har tidligere valgt at erklære Christiania for et eksperiment, og i sin 30-årige historie har Christiania vist mange resultater og har mange erfaringer, både gode og dårlige, som det er værd at formidle videre.

Hvad er det så for nogle erfaringer? Hvad er det, vi kan lære af Christiania? Det er bl.a. at leve efter andre værdier. På Christiania er det i høj grad andre værdier end penge, der sættes i højsædet. Det giver rum til, at folk kan bidrage med noget andet, med noget forskelligt, og alligevel være noget værd. Det gælder bl.a. sociale forhold. Christiania har et udvidet socialt ansvar beboerne imellem. I det øvrige samfund råber vi på, at vi skal tage ansvar for hinanden, men på Christiania er der ikke ende på, hvor meget den frivillige sociale indsats prises.

Det er også et spørgsmål om demokrati. På Christiania praktiseres et aktivt nærdemokrati, der står i skarp modsætning til den måde, hvorpå storbyen København i øvrigt inddrager kommunens indbyggere. Med sine konsensusprincipper er det en ganske særlig måde at styre på, og den giver mange forskellige erfaringer. Hvor går grænserne for, hvordan den styreform kan fungere med færrest mulige regler? Hvor stort et forum kan man have for den styreform? Og hvad kræver det af den enkelte deltager? Det er spændende erfaringer, som man kunne bruge til at udvikle debatten om demokrati.

Angående bæredygtighed lægger Christiania stor vægt på bæredygtighed og forsøger i stor

udstrækning at praktisere såvel social som miljømæssig bæredygtighed. Faktisk er Christiania et af de områder i Danmark, der har de længste erfaringer med at praktisere bæredygtighed i et byområde.

Om et halvt år vil en – måske flere – af de danske ministre stå i Johannesburg med bæredygtighed på dagsordenen. Hvilke erfaringer skal ministeren præsentere fra Danmark? Hvor er såvel social som miljømæssig bæredygtighed og fuld inddragelse ellers praktiseret på godt og ondt? Der snakkes meget om forsøg med frikommuner og eksperimentelle økologiske zoner, der skal give erfaringer til at udvikle samfundet i en bæredygtig retning, men hvorfor ikke her bruge nogle af de erfaringer, som Christiania har gjort?

Også på kulturlivets område har Christiania været og er stadig vugge for mange nye kulturelle strømninger, og Christiania er også en af de største turistattraktioner overhovedet, både i København og overhovedet i Danmark. På erhvervsområdet er Christiania et af de samfund, der kan fremvise flest nye virksomheder med væsentlige produkter til samfundet: specialcykler, smedearbejder, genbrug og meget mere.

Men når det er sagt, skal det heller ikke fra Enhedslistens side skjules, at vi er bekymrede over den store magt, som et kriminaliseret hashsalg tilsyneladende har i området. Vi mener, at Christiania skal tage eksperiment og målsætning alvorligt. Der er brug for, at christianitterne fortsat diskuterer og eksperimenterer, for ellers ophører eksperimentet. Så forsvinder eksistensberettigelsen.

Kl. 16.00

Vi vil opfordre Christiania til at tage sin målsætning alvorligt, styrke den interne dialog og solidariteten med fristaden. Det fortjener både Christiania og christianitterne selv, at de gør. De muligheder, der findes på Christiania, er enestående. Vi ved godt, det ikke er let, men fristaden kan ikke leve videre uden christianitternes deltagelse.

Folketingets rolle bør være at holde en god dialog med Christiania og være en kritisk ven, der ikke bare fungerer som kontrollant og dommer, men som kan være fleksibel og også kunne vejlede Christiania på de områder, hvor man mener, at man har noget at give.

Vi mener selvfølgelig, at Christiania skal stoppe det ulovlige byggeri. Det er uacceptabelt, at man ikke straks stopper byggerier, der ikke har været godkendt efter Christianias egne be-

slutningsstrukturer, hvor naboerne ikke er blevet hørt osv. Det er nødvendigt, at Christiania håndhæver sin selvjustits.

I forhold til hash mener vi, at det faktisk er det omgivende samfund, der har kriminaliseret hash. Hvis man i stedet gik ind og legaliserede hash, ville man slippe for mange af de problemer, der er med hashhandelen, ikke kun på Christiania, men mange andre steder, og man ville undgå de mange store problemer, som det kriminelle miljø og de sorte penge giver, bl.a. på Christiania. De eneste, der har gavn af kriminaliseringen af hash, er de kriminelle.

Vi mener, at regeringen burde tage indsatsen fra christianitter og embedsmænd alvorligt og lave en egentlig evaluering af, hvilke erfaringer der indtil nu kan drages fra Christianias nu 30-årige liv. Vi mener ikke, at der er behov for at give regeringen yderligere beføjelser ud over de meget store beføjelser, den har allerede. Og derfor kan vi heller ikke støtte det forslag til vedtagelse, der ligger fra Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg har to spørgsmål til fru Line Barfod. Fru Line Barfod siger, at christianitterne eller Christiania ikke har nemme vilkår lige nu. Jeg vil spørge, hvad det er for nogle andre, bedre vilkår, der skulle til, for at de kunne få det bedre derude.

Derefter oplistes en hel masse gode aspekter omkring Christiania, og hvad de har ført til, og hvilke alternative måder at lede en bydel på det har medført. Så vil jeg gerne spørge: Hvordan kan det så være, det er endt i de forhold, der er i dag? Hvordan kan det være, det er endt i den kriminalitet? Hvordan kan det være, at det er endt med, at området som sådan er rimelig forsumpet og rimelig kriminelt?

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Nu havde vi så fornøjelsen af at høre Enhedslistens ordfører sige, at Christiania skal stoppe ulovligt byggeri. Det byggeri, der er ulovligt på Christiania, er beskrevet i lokalplanen for området. Er det, fru Line Barfod siger, at Christiania skal leve op til lokalplanen, sådan som den er i dag?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Per Dalgaard spurgte, hvordan christianitterne kunne få bedre vilkår. En af de måder,

christianitter kan få bedre vilkår på, er, ved at man legaliserer hashhandelen, så den finder sted under kontrollerede, lovlige former, fremfor at der er et stort kriminelt miljø.

En anden måde at opnå nemmere vilkår på i forhold til christianitternes egne interne forhold er, at de mange positive kræfter, der er på Christiania, tager fat i og gør noget ved problemerne på Christiania. I forhold til de ydre vilkår handler det selvfølgelig også om at sikre en opbakning og sikre, at man går ind og debatterer og prøver at finde ud af, hvilke positive erfaringer man har, og hvilke dårlige erfaringer man har, og hvad man kan gøre for at komme videre med eksperimentet.

Så spurgte hr. Per Dalgaard, hvordan Christiania er endt som et forsumpet område. Nu er jeg uenig i, at Christiania kan betegnes som et forsumpet område. Jeg mener, at der selvfølgelig er nogle på Christiania, som har det meget dårligt, ligesom der er i mange andre bydele. Forskellen er, at der på Christiania, i hvert fald for de fleste, er nogle, der tager et ansvar og prøver at gøre noget for at hjælpe folk. Og det synes jeg faktisk vi skulle prøve at lære noget af i forhold til de andre bydele rundt om i København og andre steder i landet, hvor der er store sociale problemer.

De store sociale problemer, der er i Danmark, kan Christiania ikke alene løse. Men på Christiania er der for nogle en mulighed for et fristed. Jeg mener, at vi generelt skal sætte langt mere ind i forhold til det forebyggende sociale arbejde. Men det har regeringen jo desværre skåret ned på i den finanslov, som Dansk Folkeparti har været med til at stemme for.

Kl. 16.05

Så spurgte hr. Ulrik Kragh vedrørende de ulovlige bygninger. Som jeg sagde, mener jeg, at det er meget vigtigt også for Christianias egen interne selvjustits, at man sikrer, at de byggerier, der er på Christiania, overholder christianitternes regler og de aftaler, der er indgået for, hvordan der skal bygges, og hvilke byggerier der må være der og ikke være der.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Løsningen på problemet er altså at legalisere hashhandelen. Jamen det vil da sikkert være skønt for nogle. Gælder legaliseret hashhandel så kun på Christianiaområdet, eller skal det være for hele landet?

Med hensyn til de positive mennesker, der har noget at byde på: Hvordan kan det stadig væk være, at alle de frie, gode kræfter, der i sin tid efter norges mening startede derude, har ført til det resultat, det har nu. Betyder det ikke, at den struktur, som et sådant område har, hvor der egentlig ikke er nogen samfundsmæssige lovregler, simpelt hen fører til deroute, fører til det, vi kan se i dag: ulovlighed, kriminalitet og en eller anden form for forsumpning?

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Det er da en fornøjelse, at Enhedslistens ordfører siger, at lokalplanen skal overholdes, at gældende aftaler med Christiania, og det er jo inklusive lokalplanen og rammeaftalen, skal overholdes. For det betyder jo, at Enhedslisten da også bakker op om, at man får ryddet op inden for ikke blot nybyggeri på delområde II plus uden for byggefelter, men også på de byggerier, som er placeret dér, og som skulle nedrives, og det er da i hvert fald en nyskabelse i forhold til, hvad jeg tidligere har hørt fra Enhedslisten.

Samtidig betyder det også, at Enhedslisten er med på, at vilkårene for parkering af Christianias egne biler bliver nødt til at blive tilpasset lokalplanen, således at bilerne kommer ind på Christianias område. For det er jo ikke det omkringliggende samfund, men Christiania, der ikke lever op til lokalplanen.

Eftersom Enhedslisten synes, at lokalplanen skal overholdes, jamen så kan jeg jo se, at det ikke er et spørgsmål om, at vandene skilles, men et spørgsmål om højden på bølgerne.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Først til hr. Per Dalgaard: Enhedslisten mener ligesom mange af de borgerlige ungdomsorganisationer, at hash skal legaliseres, ikke kun på Christiania, men generelt i samfundet, og at vi skal sørge for at få adskilt hash fra de hårde stoffer, så vi så vidt muligt kan undgå, at de unge kommer i kontakt med de hårde stoffer, og så hashsalget kan komme ind i kontrollerede, lovlige rammer, fremfor at danne et stort kriminelt marked.

Så taler hr. Per Dalgaard om ulovlig kriminalitet. Nu er al kriminalitet jo ulovlig. Men jeg mener ikke, at Christiania specielt er udtryk for en meget stor koncentration af kriminalitet og social deroute osv. Jeg mener faktisk, at der er mange positive ting på Christiania. Der er nogle,

som jeg sagde før, der har det dårligt på Christiania, ligesom der er i mange andre dele af byen. Det er ikke specielt Christianias skyld eller skyldes den måde, Christiania er opbygget på.

Jeg mener ikke, at der er et fuldstændigt fravær af regler på Christiania. Der er en række regler, der også skal overholdes på Christiania, ligesom den almindelige lovgivning jo også er gældende på Christiania. Så jeg mener, det er en forkert forudsætning, hr. Per Dalgaard lægger til grund.

Men som jeg også sagde i mit ordførerindlæg, mener jeg, at det er meget vigtigt, at de mange positive og stærke kræfter på Christiania gør en stor indsats for at fortsætte eksperimentet og for at sikre, at der er så gode sociale vilkår som muligt på Christiania. At man tager hånd om hinanden, netop for at fortsætte de positive erfaringer.

Så spørger hr. Ulrik Kragh, om gældende aftaler skal overholdes. De aftaler, der er indgået med christianitterne, skal man føre ud i livet. Det, vi diskuterer i dag, er jo, hvordan de skal føres ud i livet. Om man gør det ved at lave et samarbejde og ved at snakke så meget som muligt med christianitterne og få en positiv stemning omkring det, eller om man skal gøre det ved at sætte bulldozere og politistyrker ind, er det, jeg har forstået, der er den store diskussion i dag.

Vi mener altså, at man skal overholde aftalerne, og at man skal gøre, hvad man overhovedet kan for at få samarbejde og dialog til at fungere bedst muligt og for at understøtte de mange positive ting, der er på Christiania.

Kl. 16.10

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det næste ordfører, hr. Jann Sjørnsen.

Jann Sjørnsen (KRF):

I 1989 valgte et flertal i Folketinget at lovliggøre det ulovlige. Man gjorde det mod Kristeligt Folkepartis stemmer, for vi mener egentlig, at lov er lov, og loven skal gælde for alle.

12 år er gået, siden Christianialoven blev til, og vi oplever, at de intentioner, som selv de, der har ønsket, at der skulle ske andre ting på Christiania, end der blev resultatet af det, i dag står på det, der er lovens grund.

Vi har fået en fristad for kriminalitet, i hvert fald hvad angår hashkriminalitet. Der findes også våben osv., som jeg har hørt det her i debatten. Og man må sige, at det paradoksale jo er

sket, at hvor vores Folketing har besluttet sig for at søge at bekæmpe de små hashklubber, ja, så har Christiania og dens ejer, forsvarsministeren, fuldstændig meldt hus forbi, hvad angår lige præcis det. Det såkaldte sociale eksperiment er der stadig, og det er for Kristeligt Folkeparti krænkende for retsbevidstheden, at gældende lov og orden ikke gælder eller kan blive håndhævet på Christiania.

Dertil kommer, at staten jo altså rent faktisk stiller et yderst attraktivt område til rådighed for nogle få hundrede mennesker i København, mens borgere i landet i øvrigt må betale dyrt for at erhverve sig grunde, som har en lige så god placering.

Forespørgslen rejst af Dansk Folkeparti i dag skulle man forvente for alvor ville betyde et opgør med den politik, som tidligere regeringer har ført over for Christiania på baggrund af lovgivningen i 1989. Det mener jeg ikke er tilfældet.

Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti har i dag fremsat et forslag til vedtagelse, som efter vores opfattelse er meget slapt, og som ikke præsenterer Folketinget for noget nyt i forhold til det, der er gældende lov. Jo, det præsenterer måske Folketinget for den nyhed, at Dansk Folkeparti nu accepterer, at Christiania skal reguleres efter den lov, der i 1989 blev vedtaget, hvor man gjorde det ulovlige lovligt. Det er den egentlige nyhed i debatten i dag.

Jeg er derfor meget enig med hr. Villy Søvnald, der flere gange i debatten her har spurgt: Hvorfor i alverden skal Folketinget i dag udtrykke det, der nu én gang står i gældende lov? Hvorfor skal forsvarsministeren have rygdækning til at gøre det, han allerede i dag kan gøre efter gældende lov? Det synes jeg er et kæmpeparadoks, når man betænker, hvad Venstre og De Konservative og Dansk Folkeparti hidtil har sagt i denne debat.

Hr. Helge Adam Møller gav over for mig tidligere i debatten udtryk for, at det var et spørgsmål om troværdighed. Jeg har selvfølgelig stor respekt for, at man vil tage et sådant hensyn. Men når jeg i øvrigt betænker, hvor travlt denne regering hidtil har haft med at nedlægge og omlægge og det ene og det andet med en hast, hvor man har negligeret alle indvendinger og alle hensyn til folk i øvrigt, så må det undre ud fra de løfter, som partierne har afgivet før et valg – og det var bestemt ikke værre, end at man bare ville lade tingene fortsætte som hidtil – at man så rent faktisk alligevel havner lige præcis på det standpunkt i debatten om Christiania i dag.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Kristeligt Folkeparti, lige siden Christianiadebatterne begyndte i Folketinget, har ønsket en afvikling af Christiania, og det ønsker vi faktisk stadig.

Vi mener, at lovgivningen skal gælde i hele riget og altså også på Christiania. Derfor havde det rigtige for os at se været, at regeringen og regeringspartierne og Dansk Folkeparti i dag havde fremsat et forslag til vedtagelse, som faktisk byggede på, at Christiania skal afvikles – det kan ikke lade sig gøre i morgen – men at man i hvert fald stablede en plan for afvikling på benehne, så det kunne ske på en ansvarlig måde.

For det sidste er faktisk også Kristeligt Folkeparti magtpåliggende. Man kan selvfølgelig ikke fra den ene dag til den anden sætte bulldozere ind. Der er mennesker, der skal genhuses, og der er også nogle problemer, der skal løses af samfundet, fordi Christiania på mange måder også er et symptom på nogle problemer, som kræver løsning, men hvor løsningen for Kristeligt Folkeparti ikke er en lovliggørelse af det ulovlige, sådan som det skete med Christianiloven i 1989.

Som sagt synes vi, at det er et slapt forslag til vedtagelse, som VKO har fremsat. I særdeleshed synes jeg, det virker helt utroligt, at man kan sige, at regeringen opfordres til at sikre, at politiindsatsen fastholdes eller forøges med henblik på yderligere normalisering af politiets indsats på Christiania. Med den retorik, partierne hidtil har fremført, skulle man dog have troet, at man i det mindste kunne sige, at politiindsatsen skulle forøges netop med henblik på at komme kriminaliteten og ikke mindst hashsalget til livs på Christiania.

Kl. 16.15

Så det er helt forunderligt at opleve, at man kan fremsætte et forslag til vedtagelse, hvori man siger, at politiindsatsen bare skal fastholdes eller forøges. Jeg må tage det som et udtryk for, at regeringen erkender, at politiet er så presset med hensyn til ressourcer, at man end ikke i dag i debatten kan give tilsagn om, at politiindsatsen vil blive forøget med henblik på at målrette bekæmpelse af kriminalitet, og det synes jeg er slapt.

Lad mig afslutningsvis understrege, at vi fra Kristeligt Folkepartis side mener, at der bestemt i vores samfund skal være plads til folk, der ønsker at leve anderledes, folk, der ønsker at vægte nogle andre værdier end dem, som folk måske

mest gør i vores samfund, men det kan sagtens ske inden for det, der er lovens rammer.

Derfor afviser vi fortsat at stemme for forslaget i Folketinget, som i virkeligheden bygger på den forudsætning, at man lovliggør det ulovlige. Det mener vi også at regeringspartierne og Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse gør i dag, og derfor kan vi ikke stemme for det, men vil undlade at stemme, når det kommer til afstemning.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg har et spørgsmål til hr. Jann Sjursen, nemlig om hr. Jann Sjursen er i stand til at give et svar på den der underlige borgerlige position blandt de andre borgerlige partier, hvor man retorisk dels fremstår udadvendt som voldsomt handlekraftig, sådan rigtig ramboagtigt, og så laver man i virkeligheden noget, som handlingsmæssigt er utrolig slapt og ender med at sige, at Dansk Folkeparti accepterer Christiania. Det er jo på den måde en historisk dag.

Hvad kan det skyldes? Skyldes det efter hr. Jann Sjursens opfattelse et behov for, at de borgerlige i dag viser kampduelighed, fordi det måske i andre sammenhænge har knebet lidt med at udvise kampduelighed? Er det det der særegne behov for at profilere sig, vi er vidne til? Eller er det i virkeligheden en udtalt accept af, at Christiania løser nogle problemer, som man bare ikke kan komme til at udtale, fordi det så vil give problemer i forhold til den der voldsomme dramatiske handlekraft, man samtidig vil udstråle.

Kan hr. Jann Sjursen give en god analyse af, hvorfor vi oplever, synes jeg, det fuldstændige paradoks i debatten i dag?

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg er meget glad for, at hr. Villy Søvnald tillægger mig utrolig store analytiske evner, det takker jeg for. På mange måder er vi jo sådan set enige i analysen. Det er et kæmpe paradoks, vi oplever i dag: nyheden om at Dansk Folkeparti reelt går ind for den nuværende Christianialovgivning med det vedtagelsesforslag, der bliver fremsat her, og så regeringspartierne, der falder fuldstændig bovlamme ned i forhold til, hvad der er sagt, ikke mindst før valget, om, hvad der skulle ske med Christiania.

På trods af den store tillid, som hr. Villy Søvnald har til mine evner udi det analytiske, synes jeg måske alligevel ikke, at jeg er den rette til at

besvare spørgsmålene her eller til at drive motvforksningen videre, end især hr. Villy Søvndal allerede har gjort det her i debatten.

Men måske kan man sammenfatte det i det gamle ordsprog om, at tomme tønder buldrer mest. Det er vel det, der er tale om i denne her sag, når man ser på det forslag til vedtagelse, som Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti har fremsat.

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Jeg vil gerne her ved afslutningen af debatten først sige til hr. Jann Sjursen, at det, Dansk Folkeparti har gjort, har jeg meget stor respekt for.

Dansk Folkeparti har taget initiativet til denne her debat. Jeg kender udmærket Dansk Folkepartis ønske. Det er naturligvis at få ryddet Christiania. Men Dansk Folkeparti har været så realistisk, som jeg i virkeligheden også hørte hr. Jann Sjursen selv var, nemlig at erkende, at det altså ikke er noget, der kan ske overnight. Som hr. Helge Adam Møller var inde på, kræver det altså, at man giver det en chance. Det er det, man har erkendt fra Dansk Folkepartis side, og det synes jeg er prisværdigt.

Kl. 16.20

Jeg kan sige med sikkerhed også til Dansk Folkeparti, at det, regeringen ønsker, er den eklatant klare og hårde kurs, som jeg har givet udtryk for tidligere i dagens løb. Det er det, der ligger i forslaget til vedtagelse.

Nu får Christiania en chance for at rette ind. Ellers går det, som tidligere justitsminister Erling Olsen sagde i debatten helt tilbage til den 20. januar 1994, og jeg citerer fra Folketingstidende spalte 5335, hvor den daværende justitsminister sagde:

»Når det drejer sig om narkotikaen, når det drejer sig om hæleri og den almindelige kriminalitet, er sagen ganske enkel. Hvis det tager et større omfang og bliver mere organiseret, så er det ikke enkeltpersoner, man kan ramme ved lovgivningen, men hvis det hele blusser op, som politiledelsen har forudsagt, er der en ny situation.«

Og så kommer det afgørende:

»og så er vi dér, hvor vi kan sige, at det truer hele Christianias eksistens.«

Det er nøjagtig den holdning, den daværende justitsminister gav udtryk for, som den nuværende regering sammen med Dansk Folkeparti har. Det er holdningen 6 år efter, at den socialdemokratiske justitsminister sagde sådan, men bare ikke realiserede det, han sagde.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Det skal stå helt klart, at også Kristeligt Folkeparti hilser Dansk Folkepartis initiativ velkomment, nemlig at man har stillet en forespørgsel til regeringen her i dag omkring Christiania. Det skal Dansk Folkeparti bestemt ikke have utak for. Men jeg synes også, det er fair nok her i debatten at konstatere, hvad der er nyt. Og det er nyt, når man tænker på, hvad også Dansk Folkeparti inklusive Venstre og De Konservative har sagt tidligere, at man ender med et forslag til vedtagelse, der med ministerens ord giver Christiania en chance. Det var ministerens egne ord før.

Det, jeg sagde er Kristeligt Folkepartis holdning til Christiania, er sådan set ikke, at vi vil give en chance på det grundlag, at det ulovlige fortsat skal være lovligt. Vi synes, at hvis man skal lave en plan for afvikling, så skal man gøre det anstændigt og ansvarligt, så man samtidig løser nogle af de problemer, som er knyttet til Christiania som sådan.

Så det var ikke fra Kristeligt Folkepartis side et spørgsmål om at skulle give Christiania en chance til. Det var et spørgsmål om at lave en ansvarlig afviklingsplan, og det er ikke ansvarligt, som man somme tider kunne få indtryk af, når man har hørt borgerlige politikere i Christianiadebatten, hvis man sætter bulldozere ind i morgen. Det er uansvarligt, for der vil stadig væk være nogle problemer. Der vil være nogle folk, der skal genhuses osv.

Det er det standpunkt, Kristeligt Folkeparti har i debatten, hvor vi havde forventet noget mere fra regeringens side på Dansk Folkepartis foranledning i dag.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Blot for i forhold til det, som forsvarsministeren netop har været inde på i sine bemærkninger til os, at understrege, at når vi nu stemmer for det af regeringen og Dansk Folkeparti fremsatte forslag til vedtagelse, så ligger der også bag ved det en klar forventning om, at de tilsagn, der er givet, og som for så vidt også er formuleret i forslaget, bliver efterrettet, nemlig at man husker § 9 i Christianialoven om, at Christiania skal høres, og at man bevarer og erindrer det gode og fornuftige, besindige indflydelsessamarbejde, der har været omkring de her ting.

Jeg vil næsten gå så vidt som til at sige, at vi vil betragte det som et aftalebrud, som jeg ikke

tror vil ske, i forhold til det, vi har gået igennem i dag.

Per Dalgaard (DF):

Jeg vil sige tak for debatten. Jeg vil sige tak til ministeren for hans opsummering og redegørelse til sidst, hvori han konkluderer, at Dansk Folkeparti jo egentlig helst så Christiania lukket.

Kl. 16.25

Til hr. Jann Sjursen vil jeg sige, at der er mange veje, der kan føre til at få de ting gjort, som vi egentlig ønsker. Selvfølgelig skal folk have en chance for at kunne afhjælpe og afvikle, og det skal foregå på en anstændig facon, men basis for, at Christiania eksisterer, en ulovlig handling, en ulovlig okkupering, en ulovlig besiddelse af huse, som så siden er blevet lovliggjort på grund af holdninger, der fandtes i Folketingets flertal år tilbage, kan selvfølgelig ikke blive ved at finde sted. Det dur ikke. Det må laves om.

Jeg vil sige tak til Venstre og De Konservative for tilslutningen til Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse, og jeg noterer med glæde, at Socialdemokratiet også kan stemme for det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 37 af Per Dalgaard (DF), Ulrik Kragh (V) og Helge Adam Møller (KF) (se ovenfor) vedtoges med 85 stemmer (V, S, DF og KF); 16 (SF, RV, EL og KRF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 38 af Morten Helveg Petersen (RV).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Første behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af straffeloven.

(Ophævelse af racismeparagraffen).

Af Søren Krarup (DF) m.fl.

(Fremsat 20/2 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Lovforslaget fra Dansk Folkeparti går ud på, at straffelovens § 266 b skal ophæves. Efter stk. 1 i denne bestemmelse straffes den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse, tro eller seksuel orientering. Straffen er bøde eller fængsel indtil 2 år.

Bestemmelsen fik sin nuværende formulering i 1971, dog således at kriteriet seksuel orientering først kom ind i 1987. Bestemmelsens stk. 2 om propagandavirksomhed blev indsat i 1995.

Om lovforslaget vil jeg gerne indledningsvis slå fast, at også regeringen naturligvis lægger stor vægt på hensynet til ytringsfriheden. Der er således ingen tvivl om, at alle skal have mulighed for frit at have deres holdninger, ikke mindst når det gælder politiske og andre samfundsmæssige spørgsmål. Det ligger vel også dybt forankret i den danske tradition, at vi søger at imødegå holdninger, som vi ønsker at tage afstand fra, med debat og med modargumenter.

Her i Grundtvigs fædreland er straf således ikke noget, vi anvender for at bekæmpe bestemte holdninger, men derimod noget, vi i givet fald anvender i forhold til handlinger, som anses for uacceptable.

I det lys er det også forståeligt, at man argumenterer for, at straffelovens § 266 b støder an mod forestillinger om en fri debat i et demokratisk samfund. Men det er også samtidig vigtigt at holde fast ved, at § 266 b ikke kriminaliserer holdninger, men sætter visse grænser for den måde, som man bl.a. kan udtrykke holdningerne på.

Bestemmelsen skal således yde et strafferetligt værn mod udtalelser og andre lignende handlinger, der truer, forhåner eller nedværdiger en bestemt gruppe, f.eks. på grund af dens race eller seksuelle orientering.

Da man i 1971 affattede bestemmelsen, var man fuldt ud klar over, og det finder jeg meget grund til at understrege, at der skulle foretages en afvejning mellem på den ene side hensynet til bekæmpelsen af raceforbrydelse og på den anden side borgernes ret til at give udtryk for deres anskuelser.